

Poljsko-litavska pogajanja.

v Varšava, 2. avg. (Izv.) Poljski ministrski predsednik Pilsudski se je vrnil iz Vilne, kjer je bil nekaj časa pri svojem bratu. Topot litavsko časopisje ni več ponavljalo v zvezi s tem svojih poročil o bojnih pripravah Poljske. Zdi se, da je bil ta obisk v zvezi s predstoječimi pogajanjimi poljske vlade z Vilno, zakar govori tudi, da se že več dni mudi v Varšavi profesor Herbačevski, ki dela propagando za ta pogajanja. On je tudi izjavil, da dela v sporazumu z litavskim državnim predsednikom in ministrskim predsednikom. Potrebo teh pogajanj utemeljuje s tem, da pripravlja Nemčija izvedbo velikih načrtov za razširjenje nem-

škega vpliva v baltičskih državah.

Ob priliki bivanja maršala Pilsudskega v Vilni, so bili pri njem tudi zastopniki litavskih narodnih manjšin, ki so mu izročili sledeče zahteve: »Ustanovi naj se posebna stolica za litavski jezik na vilnski univerzi. V višjih litavskih šolah naj se opuste skušnje iz poljščine. Litavščini naj se da popolna enakopravnost pri poštah in brzojavnih uradih. V vseh občinah, v katerih imajo večino litavski prebivalci, naj bo uradni jezik litavščina.« Komaj se da misliti, da bi hotel maršil Pilsudski te zahteve, predvsem pa zadnje upoštevati.

Podrobnosti o potresu v Palestini.

v Dunaj, 2. avg. (Izv.) V »Neue Freie Presse« je priobčen popis dogodkov ob priliki velikega potresa v Palestini od očividca Evgena Hellerja. 11. julija ob 7 zjutraj se je nenadoma začel potres, ki je tekem sedmih sekund uničil na tisoče človeških življenj in napravil ogromno materialno škodo. Sreča v nesreči je bila, da so vsi veliki zgodovinski spomeniki, ki so takorekoč sveta last vsega človeštva, ostali popolnoma nepoškodovani. Samo znano Abrahamovo drevo, ki stoji ob cesti iz Betlehema v Hebron in katerega starost cenijo na 3000 let, se je razklalo. Drevo so z železnimi obroči zvezali in zavarovali pred nadaljnjim razpadanjem. Škoda v Jeruzalemu in Betlehemu je zelo majhna. V Jeruzalemu je bilo 12 mrtvih. Grozno pa so bila razdejanja v Nablusu. Mesto, ki je štele 16.000 prebivalcev, je popolnoma razdejano. 16. julija se je potres ponovil in je trajal dve sekundi ter ni bil tako katastrofalen. Porušilo pa se je veliko hiš, ki so bile močno poškodovane vsled prejšnjega potresa. Zanimivo je, da ljudje, ki so bili med potresom izven obljudenih krajev, potresa sploh niso čutili.

Proti dunajski občinski straži.

v Pariz, 2. avg. (Izv.) Poslaniška konferenca bo vložila svoj veto proti ustanovitvi dunajske občinske straže, ker to nasprotuje določilom senžermenske mirovne pogodbe. V tem smislu bo dunajski vladi izročena protestna nota.

Gospodarska kriza v Franciji.

v Pariz, 2. avg. (Izv.) Po zastoju, ki je nastal v avtomobilni industriji, proti krizi tudi konfekcijski obrti. Več firm je napovedalo, da se bodo zaprli obrti za tri do štiri tedne. Več tisoč delavcev bo ostalo brez kruha. Avtomobilska firma Citroen je že pred nekaj dnevi za dalj časa odpustila večje število delavcev.

Krvave komunistične demonstracije v Lyonu.

v Pariz, 2. avg. (Izv.) V Lyonu so priredili socialisti in komunisti skupno zborovanje, na katerem so zahtevali oprostitve Saccója in Vanzettija. Po končanem zborovanju je skušalo nekaj sto udeležencev napraviti demonstracije, proti čemer je nastopila policija in je prišlo do težkih spopadov, v katerih je bilo 8 stražnikov in 1 policijski častnik ranjenih. 7 oseb so aretirali. Tudi med demonstranti je bilo mnogo ranjenih. Uvedena je bila takoj preiskava, posebno še, ker je iz vrst demonstrantov padlo več strel iz revolverjev.

Mezdno gibanje madjarskega delavstva.

v Budimpešta, 2. avgusta. (Izv.) V celi vrsti madjarskih industrijskih podjetij se je pričelo gibanje za zvišanje plač, pri katerem je interesirano nad 70.000 delavstva. V železarski industriji je nastopilo za zvišanje plač 35.000 delavcev. Gibanje se je pričelo pri delavstvu v električnih tovarnah, pa so podjetniki odgovorili z izprtjem 4500 delavcev. V mnogih strojnih tovarnah so danes delavci prenehali z delom. Tudi v Weissovih podjetjih, ki zaposlujejo nad 6000 delavcev, grozi stavka. Mezdno gibanje se je pričelo vsled naraščanja dražnje in padanja konjunktura v industriji. Podjetniki zaenkrat odločno odklanjajo vsako zvišanje mezd in pravijo delavstvu, naj dela 10 mesto 8 ur, ako ne more izhajati z dosedanjimi plačami.

FRANCOSKA TURISTIČNA AKCIJA V INOZEMSTVU.

v Pariz, 2. avg. (Izv.) Francoska vlada namerava ustanoviti v evropskih in tudi v izvenevropskih glavnih mestih nova poluradna inozemska zastopstva. Ustanovili se bodo posebni uradi za turistiko in tujski promet. Poincare je imel zadnje dni več razgovorov s Tardieujem. »Intransigent« piše, da bodo ta inozemska zastopstva imela nalogo, vršiti veliko propagando za francoska kopaljšča in naravne lepote Francije.

VOJNE IZGUBE MADJAROV.

v Budimpešta, 2. avgusta. (Izv.) Madjarski statistični urad je objavil, da je Madjarska zgubila v zadnji vojni 660.821 mož. Naj-

Italija in Albanija.

Pod tem naslovom objavlja »Journal de Débats« člančič v katerem opozarja na sedanjo neizvestnost glede vloge, ki jo v Albaniji igra Italija. Javnosti ni znano, kaj vsebuje in kako daleč sega zadnji albansko-italijanski dogovor, položaj je nejasen. Italija je de facto okupirala olok Saseno nasproti Valoni, po celi Albaniji se grade strategične ceste, orožje se dovaža in denarja ne manjka. Uspeh: Italija nadzoruje finance, Italija nadzoruje armado, nobena kupčija se ne more skleniti v Albaniji brez dovoljenja Italije. Zgled: Vsa Albanija je predmet številnih načrtov; družbe raznih narodov za iskanje in eksploatacijo so na vsepovsod na delu, toda pod strogim nadzorom Italije, ki očitno smatra te pasove kot področja svojega vpliva in zahteva svoj del v obliki vdeležbe italijanskih družb. Najsi bo, prvi list; toda čemu ta skrivna kolonizacija, zakaj se ne igra z odkritimi kartami? Nejasne situacije so vedno škodljive in onemogočujejo rešitev problemov, ki bi bili ob sebi zelo enostavni. Ali je Albanija, član Društva narodov, neodvisna ali pa je Albanija manjvredna dežela pod italijanskim mandatom? Na to vprašanje je treba jasnega odgovora, kajti škoda ni toliko v italijanskem podjetju samem kakor v neodgovornosti njenega tihega mandata.

Govor dr. A. Korošca.

Koliko pomembnost pripisuje javnost v vsej državi vsaki izjavi načelnika SLS dr. Korošca, dokazuje dejstvo, da zadnji njegov govor prinašajo na prvi strani listi vse države, posebno vsi večji zagrebški in belgrajski listi. Vse časopisje označuje govor kot velik in važen, ga opremlja z velikimi naslovi in ga prinaša po večini dobesedno ali vsaj v velikih izvlečkih. Niti en list pa ne priobčuje kritike in polemike proti globokim in stvarnim izvajanjem našega voditelja. Poudarjamo, da je v nedeljo govoril Marko Trifković, predsednik skupščine in minister dr. Subotić, pa njihove govore listi komaj omenjajo, le par belgrajskih listov prinaša fiste dele Trifkovičevega govora, ki so naperjeni proti Vukičeviću.

Če sedaj primerjamo pozornost, ki jo je deležen dr. Korošec v primeri z drugimi politikami, z zadoščanjem lahko ugotovimo, da beseda vodje Slovencev najmočnejše odmeva po vsej domovini.

Maribor kot centrum oblasti.

Z večkrat, včeraj pa zopet, je »Jutro« zapisalo, da ljudstvo mariborske oblasti noče združene Slovenije. Tega tendenciozno škodljivega podtikanja Zerjavovcev ne izmore nobene manifestacije mariborske oblastne skupščine, ki je zadnjič sama zopet dala iniciativno in dala priliko za manifestacijo za združeno Slovenijo, za močno in enotno slovensko samoupravo.

SDS hoče razdvajati. Zato seje, podžiga in razpihuje razdor med Slovenci ter upa, da bo na račun nesloge med nami, na račun kakih nezdravih in za našo skupnost škodljivih pojavov izbila zase kak glas in rešila svoj obstoj, ki si ga je zapravila ravno s svojo neslovensko, negospodarsko, nedržavniško razdelitvijo zemlje, na kateri prebivamo Slovenci.

Včeraj zopet namiguje, »da je celokupno prebivalstvo vneto za Maribor kot centrum oblasti« in hoče s tem reči, da je prebivalstvo v mariborski oblasti proti združeni Sloveniji. Kako grdo in bedasto je to podtikanje, kratko osvetlimo.

Slabotna mariborska oblast, kakor slabotna ljubljanska oblast niti od daleč ne pomenita tega, kar bi pomenila močna združena Slovenija. Politično in gospodarsko pomenita sedanji oblastni skupščini, če tudi delata kolikor mogoče vzajemno in po istem načrtu, neprimerno manj, kakor bi pomenile te sile, združene tudi v formalno upravno enoto. Koristi od te skupnosti pa ne bi imeli Kranjci nič več kot Stajerci. Saj bi vendar v skupnosti Stajerci pomenili močnejši in številnejši del, če že govorimo o delih. Reprezentanti naših severnih delov Slovenije bi imeli odločilen vpliv na upravo in oblast vse Slovenije in bi znali nedvomno to svojo moč tudi za Maribor in njegov okoliš temeljito izrabiti. Da kdo te praktične posledice vpregleda, mu ni treba posebne modrosti. Za vsakega Stajerca in Kranjca so na dlani. Le središče združene Slovenije bo v Ljubljani, pa ne zato, ker je Ljubljana na Kranjskem, ampak zato, ker je Ljubljana pač kulturno gospodarsko središče vseh Slovencev, pa naj žive na Stajerskem, Koroškem, Kranjskem ali Goriškem. Ta položaj pa bo naravnost ukazoval, da eni kakor drugi naravnost zatremo vse škodljive lokalno-tendencije težnje, če bi se pojavile.

Upravno združena Slovenija bi nas zvarila in zabrisala vse meje in mejnike, ki so jih naši narodni sovražniki v zgodovini skušali zarisati med nas in jih izdajalska SDS sedaj umetno goji.

To-le poglavje je tudi zelo hvaležno za premišljevanje ljubljanskih volivcev, ko bodo stopali k volivnim skrinjicam.

Naše občine.

Gorje, Dne 31. julija 1927 je bil pri nas že tretjič izvoljen naš dosedanji župan gosp. Jožef Zajc. Za občinske svetovalce smo izvolili osem pristavev Slovenske ljud. stranke. Gospodom od nasprotnih strank ne pomagamo noben kompromis, ker jim disciplina naših odbornikov prekriža vse račune.

Rateče (Planica). V naši občini so se vršile občinske volitve. Po šestih letih smo vendar dobili župana pristavi SLS. Samostojneži so pa ostali v manjšini.

Prorokovanja za bodočnost.

(Iz gornjegrajskega okraja.)

V »Jutro« čitamo poročila o slavni zmagah liberalcev pri občinskih volitvah na Kranjskem. Ker lahko stavimo, da bomo brali tudi o volitvah v našem okraju, ki se vrše 7. avg., iste slavospeve, zato hočemo pojasniti že vnaprej razmere, ki so privedle do dvojnih list, oziroma do tega, da bodo tu in tam izvoljeni v obč. odbor kaki demokrati. SDS namreč nima v celem gornjegrajskem okraju razum treh učiteljev nikogar za seboj. Značilno za te demokrate je, da so kandidati na listah, katerih nosilci so izraziti pristavi SLS. Po liberalnem načelu so izkoristili kake osebe ne spore in pristali z navdušenjem na liste, katerih namen je — cepitev! Pri pobiranju podpisov za kandidatno listo niso pokazali svoje strankarske pripadnosti k SDS. Morah so pregovorili celo graščinske uslužbence, da so podpisali kandidatno listo, akoravno esdeesarija najhujše zabavlja čez graščino in njene nameščence. Najboljši odgovor na vse te poskuse bo, da bodo vsi zavedni pristavi SLS, četudi so mogoče zapeljani podpisali listo, na kateri se nahajajo na prvih mestih demokrati in drugi liberalci, volili kandidatno listo, na katerih ni naših znanih liberalcev.

Beležke

△ Skrb SLS za vse stanovce. »Narod« bi rad, da bi vodja naroda in načelnik stranke na javnih shodih naštel register posredovanj in uspehov v posameznih slučajih. Ker dr. Korošec take »velikopotezne« zgovornosti nima in je noče imeti, pravi »Narod«, da ni navedel ničesar, kar bi bila SLS dejanska storila za vse stanovce. Da bo »Narod« tudi v tem oziru potolažen, mu povemo, da je SLS že s tem veliko naredila za Ljubljano in vso Slovenijo, da je zrušila esdeesarski režim. To je nedvomno velika zasluga, ki je prav prišla vsem stanovom in slojem našega naroda. Saj so vsi, vsak po svoje trpeli pod bičem SDS.

△ Polomije. SDS ne more sstavitvi kandidatne liste za kranjsko volivno okrožje. To ni polomija. Dr. Rape, tajnik in Jug, podnačelnik SDS, sta na Raki in Skocjanu morala hitro odkuriti. To tudi ni polomija. Drugače SDS sploh ne more shoda prirediti. To tudi ni polomija. Tudi to ni polomija, če SDS ne dobi niti toliko glasov kolikor podpisov. Pač pa so polomije veličastni shodi SLS, ki jih je šrom Slovenije priredila že v tej volivni dobi, polomija je zadnji dr. Korošecov govor v Kranju, polomije so vse zmagе SLS po slovenskih občinah. Tako piše »Jutro« in prav ima. Vse to je silna polomija za SDS.

△ Nikola Uzunović proti vladi. Dne 31. julija je v Zitkovcu, okrožje Niša, bivši ministrski predsednik Nikola Uzunović imel okrajno zborovanje. V govoru, ki so ga skušali motiti pristavi nosilca druge radikalne liste dr. Cvetkoviča, je povdaril, da volitev ni bilo treba. Sedaj pa je dolžnost vlade skrbeti, da njeni organi spoštujejo narodno svobodo v smislu razpisov min. predsednika, če seveda ni kakih zaupnih razpisov, ki drugače govor.

△ Socialistično listo v Belgradu, ki jo je sodišče kot prvo potrdilo 30. julija, vodi dr. Nedeljko Košanin, vseuč. profesor v Belgradu.

△ Spopad seljakov s policijo v Valjevu. Dne 1. avgusta je bil v Valjevu semenj. Pri tej priliki je došlo med kmeti in obč. organi do prepirov radi sejske takse. Ta prepir se je razvil v spopad. Občinskim organom je prišlo na pomoč orožništvo. Sedaj se je vsa masa seljakov vrgla na orožništvo, ki se je zbito moralo umakniti na neki vrt. — Zanimivo je, da je ravno v Valjevu že bilo več takih spopadov zadnje čase.

△ Nastas Petrović, ki ga sedaj Pašičevci proglašajo za novega svojega voditelja, se je 1. avgusta iz moravskega okrožja vrnil v Belgrad, kjer so ga Pašičevci proglasili za kandidata v Belgradu proti Boži Maksimoviću. Nastas Petrović je na belgrajskem kolodvoru imel vehementen govor proti vladi.

Shodi SLS

Shod SLS v Loki pri Zidanem mostu — blamaža. »Jutro« poroča o shodih SLS kar po vrsti, kako so bili klaverni. Med drugimi poroča o shodu posl. dr. Gosarja in obl. posl. Deželaka v Loki pri Zidanem mostu, kako ju je ugnal dr. Rape, tajnik SDS in kako je shod izvenel za SDS — da je bil blamaža za SLS, Resnica pa je ravno narobe. Najprvo ugotavljamo, da je shod bil dobro obiskan, saj celo »Jutro« priznava, da je bilo 120 ljudi na shodu. Dokler sta govorila dr. Gosar in

večje so bile izgube med onimi, ki so ob izbruhu vojne bili v aktivni službi. Od 660.821 padlih odpade na sedanje madjarsko ozemlje 110.000.

KONGRES KRŠČANSKIH CERKVA.

v Lausanne, 2. avg. (Izv.) Jutri se prične tu svetovni kongres krščanskih cerkva. Katoliška cerkev se tega kongresa ne bo udeležila.

Velike eksplozije na Japonskem.

v London, 2. avg. (Izv.) Pri japonskih vojaških vajah je nastal požar v skladišču za mine, ki je povzročil veliko eksplozijo. Bilo je ubitih 5 častnikov in 33 mož. 47 je težko ranjenih.

DELOVANJE VEZUVA PONEHAVA.

v Rim, 2. avgusta. (Izv.) Delovanje Vezuva je zadnjih 24 ur močno popustilo. Mase lave se pa še neprestano vane iz žrela. V dveh velikih ognjenih vodopadih se vali lava v Valle del Inferno. Iz Bozuoli poročajo, da je tamošnji blatni vulkan pričel delovati in meče blato do 100 metrov visoko.

METEOR.

v Rim, 2. avgusta. (Izv.) V razdalji 100 km od Catanie je padel na tla velik meteor; našli so ga še v žarečem stanju.

VELIK POŽAR.

v Karlsruhe, 2. avg. (Izv.) V kraju Liedelsheim je nastal ogromen požar, ki je vpepelil 39 gospodarskih in 2 stanovanjska poslopja. Vsi pridelki letošnje žetve so uničeni. Celokupno škodo cenijo na 2 in pol milijona mark. Ogenj je povzročila strela, ki je udarila med silno nevihto, ki je divjala nad Liedelsheimom in v okolici.

RUDNŠKA NESREČA NA ŠKOTSKEM.

v London, 2. avg. (Izv.) Vsled velikih neurij na Škotskem je v nekem rudniku zasulo 10 delavcev. Po osemurnem reševalnem delu so rešili 8 težko ranjenih rudarjev, 2 pa so našli že mrtva.

STRELA ZASULA ŠOLSKE IZLETNIKE.

v Pariz, 2. avg. (Izv.) Skupina učencev pod vodstvom učitelja je napravila izlet v gozdove pri Painebleaux. V gozdu pa jih je dohitela velika nevihta, pred katero so iskali zavetja v neki skalni votlini. Po nesreči pa je udarila strela v vhod v jamo, vsled česar se je tam usedla zemlja. Več dečkov je zasulo in nekatere so že mrtve izkopal iz zemlje, 21 pa jih je močno poškodovanih.

SMRT BIVSEGA GLEDALISKEGA RAVNATELJA GARISONA.

v Berlin, 2. avgusta. (Izv.) V bolnišnici v Schönbergu je umrl operni pevec in gledališki ravnatelj Max Garison, kateremu je 17 letno uspešno kariero uničila obsodba berlinskega porotnega sodišča na eno leto ječe. Garison je bil sprva krojač, ko pa so spoznali njegov glas, so ga poslali študirat v Berlin, Drazdane in Milan. Zaslovel je pozneje, ko je nastopil v različnih gledališčih v Nemčiji. Bil je tudi član petrograjske opere, pozneje pa gledališki ravnatelj v Berlinu. Kaj je bilo pravzaprav ozadje njegove katastrofe, še sedaj ni znano. Ko je prestal enoletno kazen, je zopet nastopil, toda ni imel več poprejšnje sile in je kmalu izginil iz javnosti.

LETALSKA NESREČA.

v Pariz, 2. avg. (Izv.) V Orignacu se je dogodila danes težka letalska nesreča. Iz še neznanih vzrokov se je v letalu naenkrat pojavil plamen in letalo je padlo na zemljo. Vsi trije vojaški letalci so popolnoma zgoreli.

ŠTEVILNE LETALSKE NESREČE NA ANGLEŠKEM.

v London, 2. avg. (Izv.) Vsled številnih nesreč angleških letalcev zahteva časopisje temeljito preiskavo o vzrokih teh nesreč in organizaciji angleškega letalstva. Angleško zrakoplovno ministrstvo je ugotovilo, da je od 244 nesreč v angleškem letalstvu bilo 142 povzročenih vsled neizkušeni pilotov. Samo 25 nesreč se je zgodilo vsled defekta na motorju oziroma konstrukcijskih napak.

Zastopnike

proti visoki proviziji sprejme za celo Slovenijo »Anker« splošna zavarovalna družba Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Deželak, se dr. Rape ni oglasil. Šele ko je po zadnjem govoru Deželaka večina naših ljudi odšla, se je dr. Rape oglasil k besedi, ki jo je tudi dobil. Glavni predmet njegovega govora je bila korupcija, oblastne dnevnice, na stvarne trditve naših govornikov pa ni vedel odgovora. Začel je govoriti v takem tonu, da mu ljudje niso pustili dalje govoriti. Zavzel se je zanj dr. Gosar. Na njegovo posredovanje in ko je obljubil, da se bo držal predpisanih pravil, je zopet smel govoriti. Nekaj časa se je držal, ko pa je zopet zašel v prejšnji ton, bi bil moral zopet umolkneti, ko ne bi bil svojih stavkov pojedel. Na vse njegove trditve sta mu odgovarjala dr. Gosar in Deželak tako, da ni ostalo sledu od tega, kar je dr. Rape trdil. Trdil je n. pr., da je SLS l. 1918. zapravila deželno imovino, samostojni demokrati pa so jo rešili z zakonom o oblastnih samoupravah. Na to trditve mu je dr. Gosar odgovoril: Če dr. Rape ve, kaj stoji v zakonu o samoupravah, potem trdi neresnico. Če pa tega ne ve, je zelo predrzno nastopati tako vpriču dr. Gosarja, ko si vendar lahko misli, da dr. Gosar zakon dobro pozna in da mu vsled tega ne bo ostal dolžan odgovora. Dr. Rapetov nastop je bil popolnoma ponesrečen. Imel je sicer seboj pet pristašev, ki pa so bili mirni ter niso sekundirali dr. Rapetu, razun nekega hotelirja iz Zidanega mosta. Vtis dr. Rapetovega nastopa je bil na vse skrajno neugoden. Zato je bilo za nas celo dobro, da je on kot zastopnik SDS nastopil in se pokazal pred našimi ljudmi. Poročilo v »Jutru« pa, ki postavlja resnico na glavo, pritiška pečat na nastop dr. Rapeta v Radečah. — Iz tega je tudi jasno, kdo je spravljal v žep »blamaž« v Loku pri Zidanem mostu.

Na Mali Ligojni pri Vrhniki je priredila SLS shod 1. t. m., na katerem je poročal narodni poslanec g. Fr. Smodej. Shod je bil dobro obiskan in so volivci z Male in Velike

Ligojne izjavili, da bodo vsi volili s SLS, za občinske volitve v 4. skrinjico, za volitve v narodno skupščino pa v 2. skrinjico.

Vranski okraj. V nedeljo, dne 31. julija t. l., po ranem sv. opravilu se je vršil sijajno obiskani shod SLS na Gomilskem v prostorih gasilskega doma. Poročala sta poslanec in okrajni kandidat g. dr. Jakob Hodžar in njegov namestnik g. Kronovšek. Istega dne popoldne se je vršil shod SLS na Zgornji Ponikvi. Tudi tu je poročal kandidat g. dr. Hodžar. Strankin tajnik g. Ivo Peršuh je v nedeljo po rani maši poročal na lepem shodu, ki se je vršil pod milim nebom v Galiciji pri Celju. Na vseh shodih je vladalo enodušno razpoloženje za Slovesko ljudsko stranko. Povsod so zborovalci soglasno izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu in posebej pozdravili načelnika SLS g. dr. A. Korošca. V Galiciji se je po shodu vršil še v tamošnji kaplaniji ožji sestanek krajevne organizacije, na katerem so možje izvolili za načelnika krajevne organizacije obl. poslancu g. Davorina Kranjca, za podnačelnika pa domačega provizorja preč. g. Alojzija Kramaršiča.

Sv. Rok ob Sotli. V nedeljo, 31. julija, se je vršil jutraj po sv. opravilu prav dobro obiskan shod SLS pod predsedstvom občinskega svet. g. Antolinca. Govorila sta gg. kandidata Vrečka in njegov namestnik oblastni posl. Fr. Ogrizek. Bilo je na shodu tudi precej naših bratov Hrvatov, ki so odločno bili proti brbljavemu Radiču in njegovi demagoški politiki. Mi šentroski volivci se ne bomo ustrašili poti v Rogatec na voliše in bomo vsi kot en mož, najsi bo kmet, delavec ali obrtnik, polnili z našimi kroglicami prvo skrinjico za našega kandidata g. Vrečka ter s tem pokazali 11. septembra neomajno zaupanje v SLS in njenega voditelja dr. Korošca.

Tudi ta trditve je debela laž. Vsak, tudi dopisnik »Domovinec«, se lahko vsak čas prepriča iz vseh občinskih blagajniških knjig, da naša občina ne plačuje niti pare zemljiškega davka od vodovodnih zemljišč, ker za to po nobeni pogodbi ni vezana in jo k temu tudi nihče ne sili.

To je samo prvi del laži »Domovinec«. Vse pomanjkanja prostora na ostale še ne moremo javno odgovoriti. Bo pa tudi prišlo še na vrsto.

Samo SLS mora smagati! Štirje dnevi nas še ločijo od občinskih volitev, ki bodo odločile, komu bo izročeno občinsko gospodarstvo za prihodnja tri leta. Z ostre agitacijo hočejo nasprotna stranka zadnje dni nadomestiti, kar so tekoma občinske poslovne dobe zamudile. — SDS se poslužuje laži, toda nihče ji ne veruje. Reklama za njene kandidate: Hvastnika, Tavčarjevega Kojana, Germeka in Robidovega Naceta, ki se dela po edesearskem časopisu, niti malo ne vleče. — Nič manj klaverna je usoda naših radičevcev. Radi bi šli z demokrati, a se boje ljubljanskih zelenih generalov, ki ne puste. Sami najbolje čutijo, da tokrat zadnjih nastopajo. — Ježenski socialisti imajo to značilno lastnost, da za vsake volitve svoje dotodanje zastopnike v občinskem odboru pomečejo med staro šaro in postavijo nove. Njihova najbolj žalostna plat je ta, da so v besedah prenapeti, v dejanju se pa izkazuje njihov program neizvedljiv. — Edina Slovenska ljudska stranka ima na Ježici bodočnost. Tokrat gre v boj z dvema listama. Na oni, ki ima 2. skrinjico, kandidirajo na prvih desetih mestih sledeči kandidati: 1. Vinko Ahlin, 2. Jožef Škerlep, 3. Lovro Kos, 4. Janez Kunaver, 5. Lovro Cunder, 6. Jožef Ahlin, 7. Jakob Jerej, 8. Franc Peršin, 9. Ivan Pečnik in 10. Ignacij Šubelj; na oni pa, ki ima 4. skrinjico, kandidirajo na prvih desetih mestih: 1. Janez Sever, 2. Janko Dolničar, 3. Miha Dimnik, 4. Lovro Sever, 5. Ignac Plevnik, 6. Franc Dobovšek, 7. Franc Dolničar, 8. Ivan Bolta, 9. Franc Šitar in 10. Leopold Lenče. Komur je mar napredek naše občine v bližnji bodočnosti, naj voli to može. Poznamo jih, da so dobri delavci, da jim lahko zaupamo. Naši volivci morajo vsi do zadnjega na voliše, da bo naša zmaga tem sijajnejša!

Prvo nagrado

je prejela PEBECO pasta za zobe na argentinski industrijski razstavi v Buenos Aires-u v letu 1925. Zastopana je bila konkurenca cellega sveta. Ali je potrebno boljše spričevalo?

Pebeco pasta za zobe.

Citajte ta teden vsak dan »Slovenec«! Vse, kar se volitev tiče, boste našli v njem. Informirajte o tem tudi druge!

Delavci! — Kmetje! Preteklo nedeljo se je vršil »Pri ruskem carju« volivni shod naših socialistov in komunistov. Shod je bil naznanjen z velikim rdečimi plakati in osebnim vabilom. Kljub temu pa je bilo na shodu s pristaši drugih strank in s sodrugi iz Viča komaj 40 ljudi. Da je pa shod zdel bolj delavski, so poklicali naši sodrugi iz Ljubljane g. dr. Jelenca, ki je razvijal na shodu program stranke, katera je razdeljena na pet frakcij, če ne na več. Iz programa, ki ga je g. doktor razvijal, je razvidno, da nameravajo socialisti naložiti seveda, ako pridejo do občinskega krmila — doklade na zemljiške davke, s čimer bi bili v glavnem prizadeti kmetje, pa tudi vsi delavci, ki posedujejo kak kosček zemlje. S takimi davki bi se povzela le draginja. Nadalje so postavljali na shodu našemu delavstvu za zgled dunajske socialiste, o katerih pa vsi vemo, kakšne homatije so povzročili na Dunaju, kar je stalo toliko delavcev življenje in kruh. Druge nesreče ni bilo, le ta, da so vsi, ki so bili na shodu izjavljali, da ne bodo volili pete socialistične skrinjice, marveč 4. skrinjice, ki je skrinjica Slov. ljudske stranke (nosilec dosedanjih župan g. Sever), na kateri kandidirajo na sigurnih mestih tudi delavci!

Občinske volitve na Ježici.

RESNICA O VODOVODU.

V »Domovinec« od 28. julija t. l. je dopisnik »Domovinec« z Ježice napisal dolg dopis pod naslovom »Zakaj ne bomo volili SLS?«, v katerem razpravlja o tukašnjem vodovodu in v katerem dolži SLS oziroma njene predstavnike v prejšnjih občinskih odborih kakor tudi v dosedanjem, da so preveč nemarno vršili svoje dolžnosti in s tem grozno škodovali občane na več načinov.

Najprvo trdi, da »plačujemo že skozi 18 let nikjer utemeljeno pridobitno od celokupnega dobička vodovodnih naprav mesta (1) Ljubljane.« Kaj je resnice na tej trditvi?

Ljubljanski mestni vodovod uživa popolno davčno prostost; obdavčen je le v toliko, v kolikor oddaja vodo v okoliške občine. Na našo občino odpadajoči tozadevni davki mora plačevati naša občina na podlagi § 1. pogodbe, katero je sklenila s ljubljansko občino glede oddaje vode iz mestnega vodovoda. Omenjeni paragraf se glasi: »Mestna občina ljubljanska zagotavlja na podlagi dogovora z dne 15. aprila 1908. l. in na podlagi občinskih sklepov z dne 5. in 9. julija l. 1908. občini Ježica oddajo vode iz mestnega ljubljanskega vodovoda s pridržkom, da ostane tudi v bodoče popolna davčna prostost ljubljanskemu vodovodu nepriskravana, sicer mora event. iz tega naslova predpisane davke plačevati občina Ježica.«

Iz zapisnika občinskih sej je razvidno, da je bila v seji, dne 24. novembra 1910. pogodba sprejeta soglasno; to se pravi, da so za njo glasovali ne le naši pristaši marveč tudi tedanji liberalci, predniki današnjih demokratov, kar pričajo tudi njih podpisani v zapisniku. Sicer pa dopisnik »Domovinec« sam pravi, da je po uvidevnosti gospoda Schreyerja (kar pa ni povsem točno!) sklenila naša občina z Ljubljano izredno vodovodno pogodbo.

Prva laž, ki jo je zapisala »Domovinec« je tedaj, da plačujemo nikjer utemeljeno pridobitno. Iz doslej navedenega je razvidno, da se je naša občina s pogodbo zavezala plačevati vse davke ljubljanski občini, kateri bi tej nastali vsled oddaje vode naši občini.

Druga laž, ki jo vsebuje citirana trditve »Domovinec« je, da plačujemo pridobitno od celokupnega dobička vodovodnih naprav mesta (1) Ljubljane. Res je, da je ne plačujemo od celokupnega dobička, ker uživa ljubljanski vodovod, v kolikor oddaja vodo svojim občanom kot občinski vodovod po § 83 o. d. z. popolno davčno prostost od pridobitne. Naša občina plačuje samo na njo odpadajoči del pridobitne, podobno kakor plačujejo druge okoliške občine zopet na nje odpadajoče dele.

»Pridobitina« ki jo po zaslugi domačih SLS dajemo Ljubljani, znaša zadnja leta do 10.000 Din. Tudi ta trditve »Domovinec« je pretirana. Šele pred nedavnim časom je bila odmerjena pridobitina za II. polletje 1924. leta, ki znaša 2.863,69 Din in za l. 1925., ki znaša 6.467,13 Din.

K temu dodajemo, da se je naša občina takoj po zgraditvi vodovoda z vse energijo lotila, kako bi dosegla od takratnega dunajskega finančnega ministra oprostitve od pridobitne na vodovod. Prvič je vložila tozadevno prošnjo l. 1912. skupno z vodovodno zadrugo v Zgornji Šiški, drugič pa l. 1916. preko deželnega odbora za Kranjsko. Ali obratkar je bila prošnja zavrnjena. — In sedaj so storjeni že tudi prvi koraki, ako se bo morda dala doseči oprostitve od pridobitne v naši novi državi.

Nadalje stoji v »Domovinec«, da plačujemo ves zemljiški davki od vodovodnih zemljišč, kar, da znaša tudi lep znesek in da pride ta »ugodnost« od tega, ker smo imeli in imamo župane SLS!

Občinske volitve na Viču.

V nedeljskem »Jutru« se viški dopisnik zaletava v kandidatsko listo SLS. Nismo imeli namena otvarjati časopisne debate, kar smo v nedeljskem »Slovenec« tudi povdarjali, smatramo pa za dolžnost, da na članek v nedeljskem »Jutru« odgovorimo kot je dopisnik zaslužil.

Prvi del dopisa je slavospev demokratiški listi, kar pa nas ne briga ter mu ta slavospev iz srca privoščimo. V drugem delu dopisa pa prehaja v olenzivo proti SLS, ter trdi, da je lista SLS strankarska, ter so na nji samo izraziti strankarji od župnika do mežnarja. Zakaj dopisnik »Jutrac« sam sebe po zobeh bije, res ne razumemo. Vsi trezni občani z demokrati vred so že opetovano priznali ravno župnika za izbornega gospodarja in sicer v vsakem oziru, ter je zato zelo neumestno, napadati sedaj v volivni borbi g. župnika, ter mu očitati, da ni dober gospodar. Morda pa gospod dopisnik želi, da mu citiramo izjave gospodarsko uplivnih oseb, tudi demokratov, o njegovih gospodarskih sposobnostih? Brez hvalisanja lahko konstatiramo, da so tudi vsi ostali kandidati, ki bodo prišli v bodoči občinski odbor, vsaj toliko zmorni kot demokratiški.

Mi smo imeli priliko govoriti z gosp. Antonom Thalerjem ter nam je le-ta podal sledečo izjavo:

Izjavljam, da mi je dobro znano, da je avtor dopisa v »Jutru« z dne 31. julija 1927 gospod Line Borštnik. Izjavljam obenem, da nisem pooblastil ne g. Line Borštnika ne kakega drugega demokrata, da sme govoriti, da bom jaz sploh še kdaj agitiral na političnem polju za SDS. Izjavljam, da je bil ravno on in politična skupina, ki stoji neposredno za njim, vzrok, da sem izstopil iz SDS. Tudi mi je dobro znano, da se gospod Jelonič ne navdušuje posebno za uspeh demokratske liste, za katero je gospod Line s tako velikim trudom skupaj zmočil potrebnih 66 podpisov.

Vič-Rožna dolina, 2. avgusta 1927.

A. Thaler.

Iz navedene izjave je dovolj jasno razvidno, kako stoji danes demokratska stranka na Viču, ter koliko je hvala o moči in trdnosti iste vredna. Originalna izjava g. Thalerja je vsakomur na vpogled v našem uredništvu.

»OBZOR« ZAPLENJEN.

6 Zagreb, 2. avg. (Izv.) Danes je državno pravdnništvo zaplenilo »Obzor«. Vzrok zaplenbe ni znan. Najbrž je bil list zaplenjen radi vesti pod naslovom: Zopet kri na shodih. V tej vesti navaja »Obzor« dogodke v Strumici, Borodinu in Valjevu. Te vesti je prinesla tudi belgrajska »Politika«, ne da bi bila zaplenjena.

VLADNI KOMISAR V KARLOVCU.

6 Karlovac, 2. avg. (Izv.) Za komisarja mestne občine karlovske je imenovan Kostina, okrajni glavar.

Čipke klekane, pristno domače ročno delo la. laneni sukanec Osrednji čiparski zadrug' Ljubljana, Kongresni trg

P. Adolf Čadež:

Egiptovsko pismo.

Aleksandrija, 27. jul. 1927.

I.

Napetost med Anglijo in Egiptom.

O politični napetosti med Anglijo in Egiptom se je po vseh časopisih veliko pisalo in se še vedno piše, četudi je zdaj vsaka nevarnost oborožene sile izključena.

Kaj je vzrok te napetosti? ... Egiptovska nacionalna stranka in nje vodja Zaglul paša. Zaglul, rojen 1850 v Egiptu, sin felaha, je otrok pristno domačega rodu; »felah« se pravi »obdelovatelj zemlje«. Izšolal se je v Kajiri na mohamedanski univerzi El Azhar, ki je ognjišče največjega verskega in narodnega fanatizma. Zaglul se trudi za popolno neodvisnost Egipta in zato zahteva, da Angleška popolnoma izprazni in zapusti Egipt in sosedni Sudan ter da izroči Sueški prekop v egiptovske roke, ker je na egiptovski zemlji. Za Zaglulom in za njegovim prizadevanjem gre vse domače ljudstvo, četudi je ta njegova politika neizvedljiva in domačinom samim škodljiva, ker vse, kar je sedaj Egipt, je delo previdne angleške politike. Po Mommsnu, imenitem preiskovalcu rimske zgodovine, je Egipt imel za časa Rimljanov okrog 8 milijonov prebivalcev, l. 1798., ko je bil Napoleon vdrl v deželo, t. j. približno pred 100 leti, ko so bili Turki gospodarji Egipta, je ta imel samo 2.300.000 ljudi; l. 1882., ko so Angleži zasedli deželo, je imel 6.800.000 ljudi; letos pa so pri ljudskem štetju našli 14.200.000 ljudi. Kolik napredek!

Da bi bil mir v deželi, je Angleška leta 1919. dala prijati Zaglula in ga internirala na otoku Cejlonu. To pa je Zaglulovo popularnost le še povzročilo. Ko ga je Angleška prisiljena radi miru izpustila na svobodo, so ga Egipčani sprejeli povsod kot mučenika.

Da bi ljudstvo pomirila, je Anglija l. 1922., 15. marca, proglasila Egipt za popolno neodvisno državo in za kralja dala oklicati svojega privrženca Fuada I., brata poprejšnjega sultana Hussein Kamela.

Pri proglasitvi egiptovskega kraljestva si je Anglija pridržala štiri stvari, ki naj bi se kasneje, če bo kdaj potreba, boji natanko določile. Te štiri točke so: 1. Angleška si pridržati pravico, skrbeti za varnost zveze med Angleško in Egiptom; 2. varstvo, da se kaka druga država ne bo vmešavala v egiptovske zadeve; 3. varstvo svojih in tujih interesov v Egiptu; 4. upravo Sudana.

Pod prvo točko spadata dve stvari, varstvo Sueškega prekopa, ki mora ostati v angleških rokah, drugič pa prosti prehod angleških čet skozi Egipt v Sudan in v angleško Centralno Afriko.

Angleška je l. 1922., po razglasitvi Egipta za samostojno državo, začela takoj odpoklicavati svoje uradnike iz dežele in pa umikati svoje čete iz Egipta. Kot previdni diplomati so pa voditelji Anglije vse to delali prav počasi, da bi ne spravili nove vlade v zadrego in da bi se ljudstvo pologoma navadilo na nove razmere v deželi.

Kako previdno je bilo, da se je Angleška le počasi umikala iz dežele, je čas pokazal prej, kakor bi se bil sploh kdo mislil.

Ko so Egipčani zapazili, da se angleška posadka umika iz dežele, so to priptovali njeni slabosti. Nacionalna stranka, nji na čelu Zaglul, je ščuvala ljudi, da naj z Angleži vred pometejo iz dežele sploh vse Evropejce. »Egipt Egipčanom«, to je bila beseda, ki je podžigala druhl zlasti še v Aleksandriji proti tujcem.

Nekega lepega dne koncem maja, to je dva meseca po razglasitvi egiptovske samo-

stojnosti, so brez vsakega vzroka sredi mesta ustrelili nekega Francoza, lastnika avtomobilskega podjetja. Za njim pa so napadli vsakega Evropejca, ki se je prikazal v kakem le nekoliko manj znanem delu mesta. Pri teh zavratih napadih so se posebno odlikovali mestni policisti. Kjerkoli je kak tujec klicat na pomoč, je stražnik takoj streljal, toda ne na Arabca, temveč na Evropejca.

Da bi domačini nemoteno in v splošni zmešnjavi tujce morili, so začeli požigati po mestu. Za požigale so bili najeli nedorasle arabske, razcapano otroke brez staršev; njih vodniki pa so bile glave egiptovske nacionalne stranke.

Toda Arabci so se bili v svojem fanatizmu zaleleti. Del angleške posadke je bil še v deželi; ta je takoj nastopila z vso energijo.

Ko so se v mestu pokazali angleški vojaki, so se jim Arabci uprli z orožjem. Da bi Angleži ne mogli na nje streljati, so Egipčani podili pred seboj velike trume otrok in arabskih žensk, za njimi pa so pritiskali oboroženi možje, stražniki, pa tudi posamezni egiptovski vojaki.

Toda Arabci so se bili z otroki in z ženskami, kot s prvo obrambo, zelo motili, kajti Angleži so v pravem času mislili na bosonoge otroke in na črnozastrite arabske ženske. Te predstraže, za katerimi so se skrivali možje, so sprejeli Angleži z brizgalnicami, napofnjnimi z vrelo vodo. Grozno tuleč je bežala ta sovražna sodrga na vse strani. Oborožene moške pa so angleški vojaki pozdravili nato s strojnimi puškami. Ko so bili očistili najpoprej veliko cesto Via delle monache, prav v bližini cerkve sv. Katarine, so se avtomobili s strojnimi puškami pokazali po vseh večjih cestah in brez usmiljenja so vse postrelili, kar je bilo na cesti. V par urah je bil popolni mir v Aleksandriji. Nekako dva dni so Arabci klali in

streljali Evropejce v Aleksandriji, v dveh urah je pičila angleška posadka ukrotila podivjano mestno druhl. Za varstvo tujcev je angleška posadka ostala v vojašnici Sidi Gaber, na periferiji mesta; v mestu pa je obdržala še dve točki zasedeni: Kumeldik, mali utrjeni hribček sredi Aleksandrije, in angleško glavno stražnico na sredi najlepše in največje ceste Fuad, ki ima ime po kralju.

Leta 1924. so bile prve volitve v egiptovski parlament. Veliko večino je dobila nacionalna stranka in kralj je bil prisiljen vlado izročiti Zaglulu, kot vodji nacionalistov.

Zaglul pa je postopal tako neprevidno in zoper Anglijo tako sovražno, da je bil kralj prisiljen, da ga je v teku prvega leta odstavil.

Napetost med Angleži in med Egipčani je prav posebno še porastla, ko je bil umorjen sirdar, t. j. vrhovni poveljnik angleško-egiptovske armade v Sudanu, Anglež Sir Leek Stack paša v Kajiri, dne 19. nov. 1924. Mudil se je tam na obisku. Umora je bila kriva egiptovska nacionalna stranka, kakor je kasneje pokazala sodnijska preiskava.

Za kazen za ta političen umor je Angleška odredila, da je moralo vse egiptovsko moštvo nemudoma zapustiti Sudan in egiptovska vlada je morala na mestu plačati vdovi umorjenega sirdarja 50.000 egipt. lir (t. j. 14.200.000 Din). Obenem je razglasila Sudan kot popolnoma angleško last, kjer nima Egipt nobene besede več.

Egiptovska vlada, bil je takrat na krmilu še Zaglul, se je vklonila sili in globo plačala, toda egiptovski sodniki, po mišljenju nacionalci, so morlice sirdarja obsodili le na primeroma majhne kazni, — prav nobenega na na smrt, in nobenega ne v dosmrtno ječo.

Da bi si bil kralj Fuad iz zadrege pomagati, je vlado nacionalcev odsvolil in parlament razpustil.

Župnik v. p. Jan. Košmelj-biseromašnik.

(3. avg. 1867 — 3. avg. 1927.)

V popolni tihoti, a duševno in telesno šil in zdrav obhaja danes g. župnik v. p. Jan. Košmelj svojo biserno (demantno) mašo. Na današnji dan pred 60 leti je bil od škofa Jerneja Vidmarja v mašnika posvečen. Celih 40 let je deloval v dušnem pastirstvu, a že 20 let (od 1907) živi v pokoju v Ljubljani. Bil je kaplan v Postojni (3 leta), v Radovljici (6 let), v Senčurju pri Kranju (4 leta), na Dobrovi (3½ leta), končno župnik v Begunjah na Gorenjskem 23 let. Vsekakor je to znamenit jubilej, G. jubilar je izmed redkih, redkih duhovnikov (menda sta poleg njega samo še dva), ki je deloval še v konkordatni šoli: kot kot kaplan in katehet v Postojni je bil obenem — šolski ravnatelj. Prisedel v Radovljico je bil kaplan, katehet in učitelj. Poučeval je v ljudski šoli poleg verouka tudi nemščino. Rad pripoveduje, s kakšnim veseljem, pa tudi uspehom je učil: po enem letu pouka so učenci znali nemški govoriti in pisati. Gotovo v Radovljici še žive, ki lahko to dejstvo potrdijo. Kolikokrat sem si že mislil: Ko bi nam g. župnik hotel izdati skrivnost svojega uspeha, nam, ki se zdaj leta in leta trudimo z nemščino, pa še ne pripravimo učenca do tega, da bi pogumno usta odprl in govoril. Seveda, je pa tudi res, da je g. jubilar bil (in je še) izredno bistrega uma, ki si je pravo metodo najbrž kar sam našel. Skoda, ako bi šla v grob z njim — Samo to omenjamo ob tem tistem jubileju, da tisti, ki g. jubilarja poznajo (in pozna ga po obrazu gotovo pol Ljubljane), vsaj malo zaslužio, kakšen znamenit šolnik je bil. Gosp. biseromašniku, vzglednemu duhovniku, možu molitve, milosti polnemu jubileja iskreno čestitamo. Naj ga nam Bog ohrani še naprej, do življenja skrajnih mej!

Evharistični shod

APOSTOLSTVA MOŽ V GROBLJAH
v nedeljo, dne 7. avgusta 1927.

Spored:

Po župnijah:

1. V soboto, dne 6. avgusta, zvečer ob Ave Mariji, slovesno zvonjenje četrt ure. — 2. V nedeljo, dne 7. avgusta, zjutraj v vseh župnih cerkvah v dekaniji in v onih podružnicah, kjer je nastavljen duhovnik, med sveto mašo skupno in slovesno sv. obhajilo Apostolstva mož.

V Grobljah:

1. Od 8. do 9. ure skupna in slovesna molitvena ura pred izpostavljenim presv. R. T. v tamošnji cerkvi sv. Mohorja in Fortunata. — 2. Sv. maša na prostem pred Najsvetejšim, opravi z asistenco prevz. g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. — 3. Slovesna posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.

Pri sv. maši in posvetitvi pojo združeni moški zbori Kamniške pevske zveze s spremljevanjem menške godbe.

Zborovanje v Grobljah pod milim nebom:

1. Povsod Boga (prva kitica), pojo združeni moški zbori Kamniške pevske zveze s spremljevanjem meng. godbe.

Cez dalj časa je razpisal nove volitve v državni zbor, upajoč, da bodo prišli v parlament zmernejši in previdnejši možje.

Lanskega leta (1926) so bile volitve; pa glejte, nacionalna, Zaglulova stranka, je zopet zmagała na vsi črti. Dobila je tri četrtine poslancev.

Kralj je vlado zopet ponudil Zaglulu, toda pod takimi pogoji, da ta vlade ni hotel in ni mogel sprejeti. Parlament je izvolil Zaglula nato za svojega predsednika.

Od tega časa ni več miru v deželi. V parlamentu govorijo zoper Evropece in zbadajo Angleže. Eden izmed nacionalcev je stavil predlog, da naj se iz egiptovske armade odpuste zadnji angleški inspektorji; drugi je zahteval, naj se zadnje angleške posadke umaknejo iz dežele, itd.

Kar se govori v parlamentu in piše v arabskih nacionalističnih listih, to se čuti pri egiptovskih uradih, če ima tujec z njimi opraviti. Za zgled samo en slučaj.

Letos okrog velike noči so obiskali čezkoslovaški turisti Egipet in Palestino. Bili so sami ugledni ljudje: prošt brnskega kapitlja, več profesorjev duhovnikov in laikov; vmes tudi sedem dam, vsega skupaj okrog 50 oseb. Iz Jeruzalema so si naročili vodnika g. Attalah, večšega nemškega in arabskega jezika. Pisec teh vrstic je bil naprošen, naj gospodo sprejme, ko bodo stopili v Aleksandrijo na suho.

Določeni dan, bila je sobota, sem šel okrog 8. ure zjutraj v luko. Tam so na napovedane turiste že čakali g. Attalah, potem direktor hotela Windsor v Aleksandriji in neki drugi direktor iz Kajire. Romunski parnik iz Konstance, s katerim so prišli turisti, je pripeljal točno ob določeni uri; toda čakati je moral na komisije za potne liste in za zdravstvo zunaj luke do enajstih. Obe komisiji sta bili na mestu, t. j. v luki, na parnik pa nista hoteli iti radi nagajivosti. Skupni obed v Aleksandriji je bil naročen od desetih, vlak

2. Pozdrav in izvolitev predsedstva.

3. Evharistični govori:

- P. Viktor Kopatin D. J.: Možje in fantje Apostolstva mož vitezi evharističnega kralja.
- Dr. Anton Breclj: Versko življenje in zdravje mladine.
- Franc Terseglav: Možje in fantje v Apostolstvu mož prvoborci v boju za vero in domovino.

Katoliški dan

in proslava 80 letnice kat. prosv. društva sv. Jožefa

V TRZICU

se vrši dne 6. in 7. avgusta 1927.

Spored:

V soboto 6. avgusta ob pol 9. uri zvečer v dvorani »Našega doma«: 1. Pelje. 2. Govor in odlikovanje društvenikov-50 letnikov. 3. Opereta: »Mlada Breclja«.

V nedeljo 7. avgusta, Ob 9. uri dopoldne: Sprejem na kolodvoru. Od tu spreved v mesto. Red: 1. Konjenica. 2. Društvene zastave in prapore. 3. Poslanci in zastopniki občin. 4. Moški. 5. Orli. 6. Godba. 7. Orlice. 8. Zensko narodno pevstvo. 9. Kongregacija. 10. Ostali.

Po prihodu na trg: Sv. maša s cerkvenim govorom pred cerkvijo sv. Andreja. Govori mil. g. stolni dekan Ign. Nadrah.

Po cerkvenem opravilu: Slavnostno zborovanje na trgu. Govorijo govorniki iz Ljubljane.

Ob 2. uri popoldne: V župni cerkvi slovesno litanije in posvetitev Kristusu Kralju.

Po litanijah: Prirideitev z godbo, petjem, srečolovom in drugim na travniku g. Ahačiča za Virjem.

Sodeluje godba kat. del. društva iz Jesenic. Katoliški dan bo prirejen za vso kranjsko dekanijo. Vabimo k obilni udeležbi!

Pripravljali odbor.

Suša na Gorenjskem.

V časopisih čitamo, da vlada v nekaterih krajih države huda suša. Tudi pri nas pritiska suša čimdalje bolj. Ako ne bo v kratkem dežja, nam preti uničiti vse pozne kulture, ki so v Sloveniji najvažnejšega pomena za obstoj našega kmeta. Suša nam je do malega uničila žito, pa tudi krompir ne bo dal onega pridelka, kakor smo se ga nadejali. Na pridelek ajde in repe pa skoraj ni misliti, dasi je to edini pridelek, na katera ga bi smel kmet računati. Košnja otave je prizadeta tako, da bo dala komaj četrtino normalnega pridelka, kar bo povod decimiranju hlevov in padanju cen živini ter znižanju dohodkov za mleko in produkte. Nadejali smo se, da dobimo po treh slabih vendar eno dobro leto, toda zastoj. Zopet kaže, da bo davčni eksekutor imel mnogo posla pri rubežni in kmetje se bodo ponovno pogrezali v morje dolgov. Gospodje poslanci naj opozorijo merodajne faktorje, da je molzna krava (Slovenija) gladna in da ne bo več mogla dati zaželjenega užitka, če nočejo, da popolnoma ne ohromi in obnemore.

Orlovski nastop v Soštanju.

Po pozdravu domačega predsednika na kolodvoru so šli naši Orli preteklo nedeljo skozi z zastavami in zelenjem okrašeno mesto na krasno ozaljšano telovadnico, kjer so jih že od daleč pozdravljali trije močnejši mlaji in izvrstni, splošno občudovani slavoloki. Pred veličastnim oltarjem

plačan za 12. uro, turisti pa so čakali na morju!

Kakor v tem slučaju, so egiptovske oblasti nagajale tujcem povsod; naročeno blago je zastajalo na železnici in na mejah, časopisi pa so namigavali, da je treba narediti z Evropci, kakor so naredili domačini na Kitajskem z Angleži in Amerikanci.

Ko je bila Angležem mera polna, so vložili protest na egiptovsko vlado, kjer so zahtevali odpravo vseh teh nerednosti. Ko egiptovska vlada ni nemudoma odgovorila na angleške zahteve, so nepričakovano priplule v aleksandrijsko luko tri največje angleške vojne ladje s precejšnjo posadko, artiljerijo in aeroplani. Vsi so čakali samo povelja, da se izkrcajo. Na visokem morju v bližini mesta pa je bilo zbrano drugo angleško brodoge. Po mestu so se pokazali angleški avtomobili s strojnici in vse je kazalo, da bodo Angleži mesto vojaško zasedli. Ko je egiptovska vlada to videla, je sprejela vse zahteve Angleže brez vsakega pridržka.

Ker Angleška ne mara brez potrebe dražiti vročekrvnih Arabcev in ker ji je edino na tem ležeče, da vlada mir v deželi, ki je podlaga vsakega blagostanja, ni obelodanila ne stavljenih zahtev, ne doseženih zagotovil. Mirno pusti, da se vse to po časopisih razpravlja, sama pa ne da nobenega odgovora.

Na skrivnem se je zvedelo, da je Angleška vsem višjim egiptovskim častnikom in vsem uradom v lukah in obmejnih carinskih postajah dala po enega svetovalca. Ti svetovalci, v resnici inspektorji, mirno sedijo skriti, kakor pajki, in se ne prikažejo na svetlo; a vendar od tega trenutka vsi uradi hitro in dobro funkcionirajo in nikogar več po nepotrebnem ne mučijo. Tudi pri časopisih vleče drugi veter; parlament je šel na počitnice, kralj Fuad I. pa na Angleško, kjer so ga v vseh mestih po kraljevo sprejemali in častili, kakor se za kralja spodobi.

(Dalje.)

je čeroval sv. mašo in z mledeniško ognjevitostjo govoril g. magr. Ivan Rotner, dekan iz Škal. Nato sledel tabor se je odlikoval zlasti po kratkih, a jedrnatih govorih domačega g. župnika, župana in slavnostnega govornika, tukajšnjega uradnika g. Marka Novaka.

Kako krepki Orel telesno zdravje je pokazal popoldanski telovadni nastop, ki je vse presenetil po točnosti, pestrosti programa, dobrem izvajanju, zlasti pa po ogromni udeležbi blizu 2000 ljudi. Poleg članov so bili najbolj strumni mladi. Vidno so gledalcem ugajale lahkoatletске točke, zlasti skok s palico. Točno v dveh urah je bila telovadba končana.

Zabava, ki je sledila telovadnemu nastopu, se je razvila v pravo ljudsko slavnost. Zastopani so bili vsi stanovi in vsepovsod si videl same solnčno radostne obraze. K temu so zlasti veliko pripomogle res nizke cene v šotorih, požrtvovalna godba, dobri pevec in pa okolnost, da se ni prav nikogar nadlegovalo s šopki, bloki itd.

Ko so se v mraku razšli zadnji gostje, je bila splošna sodba, da tako prijetnega dneva že dolgo niso preživeli, kakor med Orli v Šoštanj. Zato pa naprej po tej poti! Bog živi!

Obrtniška stavbna zadruga v Ljubljani.

Dolgo gojena želja obrtnikov v Ljubljani je končno uresničena. Stanovanjsko vprašanje, ki ga je še pok. dr. Krek označil za »eno glavnih težk družabnega življenja«, ogroža eksistenco marsikateremu obrtniku v tem splošnem pomanjkanju in dragini stanovanj in primernih delavnic.

Ne strašeč se ovir so ustanovitelji Obrtniške stavbne zadruge sklenili združiti vse po stanovanjski mizeriji prizadete obrtnike v stavbno zadrugo na samopomočni podlagi: »Vsi za enega, eden za vse!«

Zdravo zadrugo gibanje se razcveta in rodi zdrav sad le iz stvarne samopomoči, iz nesebične požrtvovalnosti zadrugnikov in dela na pravih gospodarskih načelih. Uprav iz teh načel pa najno sledi, da zadruga mora črpati svojo moč predvsem iz števila svojih zadrugnikov in vplačanih deležev. Čim večja bodo lastna sredstva zadruge, tem večji bo tudi njen vpliv in njen kredit. Dobro gnotno fundirane zadruge morejo ustvarjati uprav čudeže v svojem občeokoristnem delovanju in biti pravi blagoslov svojim članom.

S tega stališča je povsem razumljivo, da za tistega, ki resno misli na svoj lastni dom ali vsaj na zdravo, ceneno stanovanje v zadrugi hiši, vsota 5000 Din nikakor ni previsoka. Utrpeti jo bo mogel vsak količjak varčljiv obrtnik, ker bo delež po odobritvi načelstva lahko odplačeval tudi v dvanajstih mesečnih obrokih. Ker predstavljajo deleži temeljno obratno glavnico in jo sme zadruga rabiti le v namen, ki je po pravilih določen, namreč za nove stavbe, mora imeti zadruga tudi druge dohodke za svoje poslovanje. V pokritje teh stroškov je načelstvo v zmyslu pravil določilo vpisnino 250 Din za vsakega člana. S tem pa odpadajo vsake druge dajatve.

Z ozirom na občeokoristnost Obrtniške stavbne zadruge je povsem upravičena nada, da bodo samoupravne korporacije in državna oblastva in ustanove razumele duha in potrebe časa ter da ne bodo odrekle svoje pomoči uprav tistim krogom, ki so te pomoči med potrebnimi najpotrebnejši. Občine se vsepovsod znajo prizadevajo, ublažiti stanovanjsko mizerijo. Mnenja pa smo, da bi prej in bolje dosegle svoj cilj, ko bi to skrb pre-

pustile stavbnim zadrugam in jim priskočile na pomoč vsaj z dolgoročnim jamstvom, če že ne s cenenimi posojili. To mnenje tudi splošno prodira, kajti zdava velikih stanovanjskih kasarn se ni popolnoma obnesla. To pa tudi zato, ker si vsakdo želi stanovati v hišah, ki imajo čim manj sonajemnikov in kjer bi imel vsaj košček zemlje za svoj vrtiček.

Na Češkem je vlada ustanovila nekačo stavbno zadrugo centralo, ki stavbne zadruge podpira z nasveti in načrti. Po zakonu z dne 17. decembra 1919 imajo stavbne zadruge tudi pravico, razlastiti po uradno določeni ceni vsa za stavbo stanovanjskih hiš primerna zemljišča. S tem je popolnoma izločena vsaka spekulacija s stavbišči. Obrtniška stavbna zadruga si bo prizadevala, da se bodo dobila stavbišča tudi pri nas po stvarni, nepretirani ceni.

Prav tako bo zadruga skušala, doseči za svoje člane poleg davčnih in taksnih olajšav tudi druge ugodnosti za svoje člane tako pri vladi v Belgradu, kakor tudi pri drugih samoupravnih in privatnih korporacijah. Medsebojno popolno zaupanje in najožji stik z večino slovenske parlamentarne delegacije in z večino ljubljanske oblastne skupščine bo to prizadevanje zadruge znatno pospeševalo.

Kaj se vse da doseči z resno voljo in vztrajnim delom dokazuje sledeči primer: Stavbna zadruga v Trenčianskych Teplicah na Slovaškem je kmalu po svoji ustanovitvi napravila dve opekarni s 140.000 Kč. V teh opekarnah je našla letno 2.000.000 opek, ki jih je dobavljala svojim članom za 60 odstot. ceneje kot privatne opekarnice. Napravila je tudi svoje apnenice, iz katerih je oddajala svojim članom po en vagon dnevno za 50 odstot. ceneje. Tudi je na posredovanje zadrugne stavbne centralne preko socialnega ministrstva dobila za svoje zadrugnike iz privatnih gozdov na stavbišče postavljen les za 70 odstot. ceneje. Prav tako pa je tudi stavbni kamen iz dveh v najem vzetih kamnolomov oddajala članom za 50 odstot. ceneje. S tem je pocenila zidavo rodbinbinskih hiš za približno 40—50 odstot.

Tu navajamo le en tak primer izmed mnogih, kaj pramere združena moč posameznikov v zadrugi. Pri količjak dobri volji bi se vse to dalo napraviti tudi v Ljubljani, zlasti če se v ta namen združi več stavbnih zadrug.

Zaenkrat se zamišlja zidati zadrugo hišo s stanovanji in delavniciami za obrtnike. Umevno pa je, da bodo tudi člani, ki imajo vsaj nekaj začetne glavnice, mogli v najkrajšem času uresničiti svojo željo za lastni dom. Da pa bodo tudi zadrugniki, ki nimajo začetne glavnice, mogli zidati svojo hišico, bo treba podvzeti potrebne korake, da jim bodo merodajna mesta nudila vsaj jametvo za posojilo, ki bi ga najeli v polni veoti za zidavo hiše potrebne glavnice.

Spričo dejstva, da je naložitev denarja v nepremičnine razmeroma najvarnejša, ker nudi veliko stalnost v cenah nepremičnin, nepodvrženim borznim in drugim spekulacijam, ter glede na splošni gospodarski položaj, ki bi ne prenesel nikake rapidne spremembe v valuti, odpadejo vsi pomisleki proti stavbni akciji, zlasti pa proti akciji na široki in dobro utemeljeni zadrugi podlagi.

Zato Vas vabimo, da vstopite v našo zadrugo s polnim zaupanjem in s trdno voljo sodelovati sebi in svojim sozadrugnikom v korist. Kdor želi pristopiti, to lahko stori vsak dan od 6—7 in ob torkih od 8 do 9 zvečer v Rokodelskem domu, kjer ima zadruga začasno svoj sedež.

V samopomoči je naša rešitev!

Slovenci v Italiji

Boben poje.

V eni sami vasi na Vipavskem je bilo pretekli teden 6 prisilnih dražb. Pričela so se majati tudi stara trdna premoženja. Cene kmečkih pridelkov so radi nenadnega zboljšanja lire padle za okoli 30 odstot., medtem ko so cene industrijskih izdelkov, ki si jih mora kmet nabaviti, ostale neizpremenjene. Neizpremenjeni so ostali tudi davki, ki se iztirjujejo z vsi strogostjo. Z revalutacijo lire so padle tudi denarne pošiljave izseljencev. Nekdaj tako cvetoče domače posojilnice ne morejo pomagati več kmetu, ker so same veliko trpele radi pozne izmenjave avstrijskih kron, naloženih pri nekdanjih maticah. Zadrugištvo je pričelo v zadnjem času hirati. Po vaseh se snujejo kilke bogatejših trgovcev in gostilničarjev, ki v zvezi s kapitalisti iz mesta izpodjedajo zadrugištvo s sistematsko propagando med kmeti. V zadnjem času so jim prišli še prav glasovi, da se fašisti nameravajo polastiti slovenskih in hrvatskih zadrug v Istri; med kmeti skušajo vzbuditi nezaupanje do zadrug in jih napeljujejo naj odstopijo. V boju proti zadrugam znajo posebno izrabiti vez in vpliv sorodstva. Zadruge se ne morejo braniti, ker se smatra v današnjih razmerah vsaka tudi zgolj gospodarska propaganda za politično. Namen, ki ga te kilke imajo, je očividno. Že danes je oduševstvo v polnem cvetu, kmet se polagoma vrača v čase pred ustanovitvijo posojilnic. Oduhuhi zahtevajo 15—20 odstot. obresti. Najbolj očitno se pokaže njihovo organizirano izžemanje pri prisilnih javnih dražbah. Natančno vedo za vsako dražbo. Pri draženju nastopajo sporazumno in pokupijo kmečke pridelke, živino, zlatino in poeestvo po smešno nizkih cenah. Naj omenimo samo en slučaj. Prav te dni so v neki vasi na Vipavskem na dražbi kupili vino 160 lir za hektolitor, medtem ko je srednja cena vina 210—220. Pripelilo se je tudi, da so pozneje na dražbi kupljeno blago prodali zopet prejšnjemu lastniku z velikim dobičkom. Kmetje si ne morejo poma-

gati, ker nimajo zadosti denarja, da bi se mogli udeležiti dražb. Med temi pijavkami se žal pogosto dobiijo ljudje, ki se vsaj pri kozarcu rujnega vinca radi bijejo na svoja narodna srca. Kako pomagati kmetu? Neobhodno potrebno je, da se znižajo davki, da se upostavi zopet ravnesveje med davki in dohodki, ki ga je revalutacija lire razdrta. Treba je kmeta rešiti iz vedno bolj se stiskajočih krempeljev odurov; to pa je mogoče storiti le potom zadrugištva. Radi tega je treba zadrugištvo podpreti. Ne zadostuje, da se mu z jamči legalni obstoj, treba mu je priskočiti na pomoč s krediti. Največje korist bo imela od tega le rimska vlada sama. V njenem interesu je, da se tako zvesti in točnj davkoplačevalec kakor je slovenski, ohrani!

Razpust Dijaške matice.

V sredo, 27. t. m. se je v prostorih »Dijaške Matice« v Trstu javil policijski komisar v spremstvu dveh karabinerjev. Dal je poklicati predsednika ter mu sporočil, da je tržaški prefekt razpustil »Dijaško Matico«. V istem času mu je dal prečitati razpustitveni dekret. V dekretu pravi prefekt Fornaciari, da je razpustil omenjeno dijaško podporno društvo, »ker je delovalo proti nacionalnemu redu v državi« (ha svolto attività Contraria all' ordine nazionale dello Stato). Prefekt se sklicuje na znani društven zakon od 6. novembra 1926, ki je bil izdan po zadnjem citatu na Musolinija; prefekt celo izrecno citira čl. 218. tega zakona, ki govori o političnih društvih. Odveč bi bilo dokazovati, da ni bila »Dijaška Matica« nikako politično društvo, ampak navadno dijaško podporno društvo, kakršnih pozna zgodovina slovenskega dijaka. Tržaška policija tu prav dobro ve. Kaj šele, da bi odboru kanilo v glavo, da bi razvijala sprotidržavno propagando! Poleg vsega je v društvenih pravilih jasno rečeno, da društvo podpira predvsem dijake, ki študirajo v Italiji. Ali ni prav fašistovska vlada

svoj čas izdala naredbo, da so vsi slovenski, hrvaški in nemški dijaki, italijanski državljani, oproščijo šolskih pristojbin, samo da bi na ta način privabila dijake na italijanske univerze. In »Dijaška Matica« je imela prav ta namen: podpirati predvsem dijaštvo, ki študira doma. Poudariti je posebno treba, da je tržaški prefekt porabil pri razpustu »Dijaške Matice« najstrožje določbe novega društvenega zakona. Odredil je tudi zaplenbo vsega društvenega premoženja, dasi zakon izrečno pravi, da prefekt lahko zapleni premoženje; torej ni primoran ga zapleniti. Polletja je odnesla vse knjige, med katerimi je bila tudi dragocena statistika vsega slovenskega dijaštva v Italiji po študijskih strokah. Tudi eno omaro je policija zaplenila. V društveni blagajni je policijski komisar našel Lit. 57.60 in za nekaj lir znakm. To pa je bilo tudi vse, kar je društvo imelo; še več, društvo ima danes celo dolgove. V juniju in juliju se je še obrnilo nekaj akademikov, ki so stali pred zadnjimi izpiti, na društvo, naj jim pomaga v skrajni sili; ker ni imelo društvo denarja, si ga je izposodilo v nadi, da med polletnicami nabere zopet nekaj beličev. In prav te dni so se dijaki vrgli na delo in med premožnejšimi, obrtniki, uradniki in duhovniki pričeli agitirati, da bi kaj darovali za njihovo društvo. Narod se je vsako leto rad odzval. Kdo ne podpira ravnegega nadarjenega dijaka? Celo iz Amerike so prihajala darila. Več slovenskih dobrotnikov je pustilo vse svoje imetje društvu, ki je vse to vnovčilo in razdelilo med dijake. Društvo je na stotine dijakov obvarovalo stradanja in jetike. Vsi ti dijaki so danes na cesti. Kaj naj pričnejo? Kdo naj jim v tej gospodarski stiski pomaga? Društva ni moglo obnoviti, ker dekret izrečno to prepoveduje. Proti preteklovemu dekretu je dovoljen priziv na notranjega ministra, ki pa je glede na motivacijo razpusta brezpredmeten. Z razpustom se je hotel uničiti svet slovenskega in hrvaškega življa v Italiji in s tem preprečiti dotok slovenske inteligence. — »Dijaška Matica« je bila ustanovljena l. 1923. Ustanovili so jo dijaki sami. Ustroj društva je bil silno demokratičen; akademiki sami so si potim visokošolskega odbora določevali višino podpor. S časoma bi se podporni fond sam renovaliral s povračili dijakov samih. Društvo je bilo namenjeno vsaj Primorskimi.

12 drugih društev razpuščenih.

Tržaški prefekt Fornaciari je razpustil poleg »Dijaške Matice« 9 prosvetnih društev v Postojni, med temi tudi telovadno društvo »Sokol«, ki je že davno obstajalo samo v policijskih aktih. Puljski prefekt Cavaleri je v istem času razpustil prosvetna društva v Herpejah, na Kozini in v Klanecu. Motivacije razpustov so povsod iste. Društvom se očita protidržavno delovanje. Kakor se vidi, so pričeli primorski prefekti uveljavljati zahteve one znamenite spomenice fašistovskih tajnikov Mussoliniju. Znano je, da so se mudili vsi primorski prefekti v Rimu istočasno kakor tajniki in da so bili sprejeti v avdienci pri Mussoliniju; očitno so dobili nova navodila za postopanje napram slovenski narodni manjšini.

Strašna suša v Istri.

Medtem ko je pretekla sobota prinesla blagodejnega dežja na Goriško in Tržaško, je Istra ostala tudi to pot brez kapljice. V Puljsčini ni deževalo že tri mesece, v drugih delih Istre pa 2 meseca in pol. Zgorelo je vse: fižol, krompir in koruza. Koruzo so kmetje poželi za živino. Sedaj se je pričelo sušiti še grozdje, od trte odpada perje. Deželni grozi prava lakota. Zita je bilo splošno malo, ker je bila pomlad premokra. Sena je tudi manj kakor lansko leto, otava je že popolnoma požgana. Živino dobijo danes skoro zastopji. Kilogram žive vage stane danes 2 liri, medtem ko si moral lansko leto plačati zanj 5 lir in še več! Na sejnih kar mrgoli živine, ki je ne mara nikdo kupiti. Pri vsem tem pa se seže v Pazinu meso po 8 lir/kg! Srečni mesarji Istra je imela v zadnjem času razmeroma veliko živine. Kmetje so se skušali rešiti iz poveljne krize z živinorejo in so si nakupili voč živine. Udarec, ki sta ga zadala kmetu pomanjkanje sena in padec cen, je sedaj toliko hujši. Po Istri gre že glas o lakoti. In v teh časih hoče nebrečni Mrach uničiti istrske posojilnice?!

Po 37 letih najdena monštranca. V Gočah so dne 25. julija našli pastirji v meji »Prekonca« pod kamenjem dele razbite monštranca. Starejši ljudje so takoj ugotovili, da je to tista monštranca, ki je bila v jutranjih urah na binkoštni ponedeljek 1890 ukradena iz domače cerkve. Tatovi so odnesli monštranco z Najsvetejšim vred in to med zvonjenjem Avemarije. Vest o tej najditvi se je naglo razširila po vsej Vipavski dolini. Ljudstvo se pač najbolj trudi, da bi razrešilo uganko, zakaj niso tatovi prišli po svoj plen, ki so ga skrili pod kamenje. Vsi posamezni deli monštranca so še dobro ohranjeni.

Odstranitev slovenskih napisov. Kmalu po vojski je županstvo v Dornbergu pri Gorici razdelilo vas v ulice. Imena ulic so bila splošno dokaj dobro izbrana; ulice so se imenovale po večjih slovenskih pesnikih in pisateljih. Ulični napisji so bili slovenski in italijanski. Te dni je dal dornberški podestast prebeliti napisje. Novih napisov še ni, gotovo pa je, da slovenskih ne bo več. Vaščanom je seveda žal za slovenskimi napisji, saj so se jih že popolnoma privadili. Čudijo se, da se denar ne da porabiti bolj koristno; namnjanje napisov bo pač stalo lepe denarce.

Suša tudi na Vipavskem. Zadnji dož, ki jo pričel z viharjem in troskom v soboto 23. julija, je vsaj za nekaj časa rešil poljske pridelke na Krasu in na Vipavskem. Zalibog je takoj drugi dan pričel pihati gorak veter »hrvaškeke«, ki je s solncem vred že v nekaj dneh zopet posušil zemljo. Na Krasu se čuti zopet huda suša in tudi na Vipavskem se spet oglašča. Tudi trta že pogreša dežja in to celo na Vipavskem; grozdje se suši, perje odpada. Kmetja se je polastila huda žalost še posebno, ker je grozdje do sedaj zelo lepo kazalo.

Dnevne novice

Med letošnjimi novomašniki ljubljanske škofije je tudi g. Jože Pogačnik, slušatelj bogoslovja na vseučilišču v Inomestu. Na sv. Jakoba dan, 25. julija, je tam prejel mašniško posvečenje, preteklo nedeljo, na god sv. Ignacija, je pa obhajal svoje novo mašo doma v Kovorju pri Trzihu med svojimi bližnjimi rojaki, ki so ga z veliko ljubeznijo in spoštovanjem pozdravili v svoji sredi in poskrbeli, da je bil dan njegove prve daritve prav lep praznik za vso kovorsko župnijo. Pri cerkveni slovesnosti mu je govoril vseučiliški profesor g. dr. Gregor Rožman, njegov bivši duhovni voditelj v Marijanišču v Ljubljani.

Kaj je s katoholskimi nagradami za verouk? Teje že mesec avgust, pa ni ne duha ne sluha, da bi nam jih izplačali! Ali ni to vnebovpijoča krivica, da se nam še te krvavo zaslužene pare ne izplačajo pravčasno! Ako ministruv daje sicer nagrade za prosvetno delo, ali mar katohetska vzgoja ni eminentno delo za dobrobit naroda? Brali smo tudi vojčas, da nam bodo z novim prokuratorskim letom plačali temeljno plače v dinarjih. Tudi ta stvar je menda šla ad acta. Če nam pa za našo beračijo nalože še črez mero visok dohodninski davek, pa nihče ne vpraša, ali imaš ali ne, ampak velja le: plačaj, če ne pa bomo rubili.

Presenečenje za kronske vpokojeence. Vrecek je poročalo, da se prevedejo kronski vpokojeenci s 1. avgustom — seve le formalno — na dinarske. Namesto prevedbe pa so dobili lepo darilo v obliki odteljajja. Od borne kronske pokojnine se jim je 2. avgusta prvikrat odtelnila dohodnina, invalidski davek in komorna doklada. Ker so bili kronski vpokojeenci dosedaj teh davkov vedno oproščeni, prosimo finančno delegacijo pojasnila o nenadni uvedbi tega davka. Hkrati pa se obračamo na naše poslance s prošnjo, da nemudoma intervencirajo pri finančnem ministruv.

Kanonizacija despota Štefana Visokega. Minoli ponedeljek se je vršila v saborni cerkvi v Belgradu prva slovesna služba božja na čast novemu srbsko-slovenskemu svetniku: Štefanu Visokemu, sinu kneza Lazarja in carice Milice, ki je umrla kot redovnica Evgenija. Štefan Visoki je kot despot vladal v Resavi; veliko je storil za vero in prosveto srbskega naroda in sezidal mnogo cerkva in samostanov, posebno pa samostan Manasija v Resavi, kjer naj bi bili shranjeni ostanke njegovi, a je grob prazen. Ni znano, ali so bili ostanke odneseni ali pa je pokopan na kakem drugem mestu samostana odnosno cerkve. Ljudstvo je Štefana že doslej vedno častilo kot svetnika. Kanonizacija je sklenil arhijerejski sabor l. 1911., a v ponedeljek, na dan 500letnice Štefanove smrti se je izvršila slovesna proglastitev in prva služba božja na čast novemu svetniku. Obrede je opravil patrijarh Društij ob asistenciji mnogostevilne duhovščine. Po službi božji je bila procesija po mestu. Slovesnosti so razen duhovščine in oficijelnih krogov ni skoraj nihče udeležil, saborna cerkev je bila domalega prazna.

Šolske sestre v Repnjah naznanjajo, da bo otvorjen 1. oktobra 1927 štirimesečni tečaj, ki bo obsegal kuhanje (vkuhanje sadja in zelenjavi, v kolikor je o tem času možno), šivanje (ročno in strojno), krojno risanje, najvažnejše pojme iz vzgojeslovja. Prosilke, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj se zglase najkasneje do 20. sept. t. l. Tudi se sprejemajo gojenke za ljudsko šolo, kjer se poleg drugih obveznih predmetov poučujejo v raznih ročnih delih in na željo tudi v glasovirju in nemščini. Pojasnila glede plače daje predstojništvo šolskih sester v Repnjah, pošta Vodiče nad Ljubljano.

Francoske štipendije. Rektorat univerze v Ljubljani je prejel od francoskega poslanštva v Belgradu obvestilo, da je podelila francoska vlada študijsko štipendijo za leto 1927/28. sledečim gg.: Antonu Umeku, Lavoslavu Viharju, Leonu Pompeju, Rudolfu Kolariču, Viljemu Fajdigi, Pretnerju, Gasparinu in gdč. Stojki Pavloyičevi. Imenovani gospodje in gosposcične se pozivajo, da se v svrhu nadaljnjih informacij čimprej zglasijo na rektoratu ljubljanske univerze.

Umrla je dne 1. avgusta t. l. v 76. letu starosti v Cerkljah pri Kranju Marija Robas, mati bivšega dolgoletnega krojača v Škof. zavodih g. Aleša Robasa. Bila je skrbna in dobra kršč. mati. Naj v miru počiva!

Izpite za rez. letalske častnike-dipl. izvidnike so položili v Novem Sadu sledeči: Rudolf Intihar iz Rakovce pri Kranju, Ivan Globokar iz Zagorja, Ivan Plazar iz Hrastnika, Ante Petriček iz Zalca, Feliks Robinšak iz Laškega in Milan Zore iz Kamnika. Mladim letalcem častitamo k uspehu!

Vozni red za romarski vlak na Trsat. Odhod v soboto 6. avgusta iz Ljubljane, glavni kolodvor ob 7.35 (po prihodu jutranjih vlakov), Ljubljana, dolenski kolodvor 7.41, Lavrica 7.47, Škofljica 7.51, Šmarje-Sap 8.02, Grosuplje 8.12, Mlačovo 8.19, Zalna 8.23, Višnja gora 8.32, Stična 8.40, St. Vid 8.47, Radohova vas 8.50, St. Lovrenc 9.00, Velika Loka 9.05, Trebnje 9.13, Ponikve 9.18, Mirna peč 9.28, Novo mesto 9.47, Kandija 9.50, Birčna vas 10.00, Uršna sela-Toplice 10.13, Rožni dol-Pribešje 10.20, Crnomelj 10.43, Gradac 10.50, Dobravice

10.56, Metlika 11.02. — Iz Stajarske pridejo udeleženci z vlakom, ki odhaja v petek 5. avgusta iz Maribora ob 17.20 (ta ima zvezo iz stranskih prog), udeleženci ob glavni progi Maribor—Celje se lahko peljejo z vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 23.10, oni na progi Celje—Ljubljana pa lahko pridejo s sobotnim jutranjim vlakom, ki odhaja iz Celja ob 5.12 ter v Ljubljani takoj prestopijo v posebni vlak. Vsi omenjeni vlaki iz Maribora, oziroma Celja bodo ojačeni. — Prosimo vse, da s prijavi ne odlašajo ter se čim prej prijavijo »Sveti vojski« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

Umril je znani hrvaški književnik in časnikar g. Vladimir Lunaček, dolgoletni urednik »Obzora«.

Imenovanja na železnici. Za šefa prometne službe v Ptujju je imenovan Fran Smerdu, doslej uradnik pri direkciji v Ljubljani, za nadzornika strojev v Zidanem mostu Štefan Žigon, za nadzornika strojev v Velenju Fran Lesjak in Fran Kovič, doslej v Zidanem mostu. Za vršilca dolžnosti upravnika železniške delavnice v Mariboru je imenovan Momčilo Štefanovič. V Belgradu je prestavljen iz Ljubljane dr. Lavo Vučina za uradnika v generalni direkciji. Z gorenjskega na glavni kolodvor v Ljubljani so premeščeni: Fran Dobrovoljc, Ivan Čižman, Fran Gorše, Dominik Marion, Fran Božič, Ivan Medvešček in Josip Kuželj.

Pri upravnem sodišču v Celju je razpisano mesto tajnika. Prošnje je predložiti do 20. avgusta.

Trebušni logar v Belgradu. 31. julija se je v Belgradu pojavilo devet slučajev trebušnega legarja. Dne 1. avgusta so se prijavi novi slučajji. Vse obolele so izolirali v bolnici.

Zimska službena obleka za poštne uslužbence v področju ljubljanskega poštne-ravnateljstva se nahaja v Zagrebu. Govori se, da pride v bližnji bodočnosti v Ljubljano, odkoder se bo razposlala vsem poštним uslužbencem, katerim pritiče. Zeleti je, da se Zagreb s pošiljateljivo požuri, saj bo itak za celo leto prepozno prispela, ker nam je bila določena za leto 1926 in 1927. Kako vse drugače bi bili preskrbljeni s službeno obleko, če bi se nam obleka delala na sedežu ljubljanskega poštne-ravnateljstva, kakor je bilo svoj čas v Belgradu sklenjeno. Uslužbenici bi prišli do čedne in dobro narejene obleke ob pravem času in zaslužili bi naši krojači. Ta krivica se ne sme nikakor več ponoviti. — Poštni uslužbenec.

Razširjeni dopusti v državni službi. Kakor se poroča iz Belgrada, je ministruv odredilo, da sme poštno ravnateljstvo tudi dnevničarjem dati dopuste, in sicer 15 dni, v boleznih pa 30 dni vsako leto. Povsem prav in pravično je, da smo tudi dnevničarji deležni blagodejnega oddiha po naporni in odgovorni službi, saj so dopusti tudi v zasebnih podjetjih splošno uvedeni. Da smo se dnevničarji te belgrajske novice razveselili, je povsem umljivo, samo to si želimo, da bi bili tudi dopusta res vsi dnevničarji deležni. — Dnevničar.

Obiskovalcem Šmarjeških toplje se naznani v lastnem interesu, da glede stanovanja preje poprašajo pri upravnistvu. — Upraviteljstvo.

Gozdni požar. V terek popoldne se je vnel gozd v St. Janžu na Dravskem polju. Ogenj se je hitro razširil. Če bi ne bili ljudje hitro opazili preteče nevarnosti, bi se bil razvil katastrofalen požar. Prihitele so od vseh strani gasilci in oženji omejlji. Požar je nastal najbrž vsled neprevidno proč vrzene cigarete.

Vlom v zidnico. V noči od ponedeljka na terek so pri Sv. Kungoti neznani vlomilci vliomili v zidnico mariborskega gostilničarja Anderleta. Iz hrama so mu odnesli veliko perila. V klet pa niso mogli priti.

Izseljevanje v Novo Zelandijo. Nova Zelandija je ustavila doseljevanje do konca oktobra 1927. V informacijo o položaju v Novi Zelandiji priobčujemo v naslednjem pismu, kiga je poslal eden naših rojakov izseljeniškem komisariatu v Zagrebu. V tem pismu se slikajo razmere na odnotnem delavnem trgu tako: »V teku enega leta se je priselilo veliko število naših rojakov v Novo Zelandijo. Od njih pa se nahaja velik del v veliki bedi vsled pomanjkanja dela. Industrija kaurse smole, pri kateri so bili v prejšnjih letih naši rojaki zaposleni in so se od tega tudi preživljali, je danes skoro propadla. Velik del naših ljudi se je vrnil v domovino in je brez sredstev, ker je industrija propadla, da bi našel zopet delo. Brezposelnost veča veliko število angleških priseljenecv, ki narašča dnevno. Tuja zemlja ljubi svoje — tako je naš narod pri vsakem delu zadnji.«

Pri glavobolu, omotici, šumenju po ušesih, nemirnem spanju, slabji volji, razdražljivosti je treba takoj seči po že davno preizkušeni »Franz Josef« grenčici. Poročila visjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josef« voda zelo izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Stenioc najboljšje sredstvo proti stenioc-am dobite samo v drogeriji Kana, Židovska ulica.

Turške sročke kupuje ali zamenja za ratno štetu nom. Din 1000 Efektin bankva v Ljubljani, Kongresni trg 9, Telefon 2422.

Kadar nad poljem solnce pripeka, kmetič za plugom se opoteka, takrat največje njegove so nade, da se napil bo »CLIO«-limonadel

KUSAKOVICA KALODONT
najboljša pasta za zobe

Osebnostne novice s pošte. Imenovani so za pogodbene poštarje: Ivan Kozjek v Podbrezjah, Alojzij Kržnik v Jurklostru, Roza Kimovčeva na Vačah, Geza Vezer v Martijancih, Terezija Tomšev in Krški vase, Albina Aberjeva na Dvoru. — Prestavljeni so: p. tajnik I/7 dr. Bela Solner z ravnateljstva v Sarajevu; pb. II/3 Janko Alič z Belgrada za poštarja v Metliki, Ig. Pečar iz Belgrada na mariborsko kolodvorsko pošto, Marija Mesojedčeva iz Ljubljane v Mozirje; pb. II/4 Marija Troštova z Bleda v Ljubljano, Zofka Poljančeva iz Ljubljane na Bled, Anica Škrlečeva iz Novoga Sada v Ptuj; Dragica Rebulova z Rakeka v Celje; pb. II/5 Marija Petričeva iz Ljubljane v Krško; pb. ur. III/4 Alojzij Ljubič iz Ljubljane v Ptuj; zvan. I. skup. Fr. Mevija iz Ljubljane na Bled Jak. Rupnik iz Maribora v Brežice. — Pomaknjeni so v višjo plačilno stopnjo: v 3. skup. II. kat.: Maks Rems, Peter Cerar in Alojzij Jurgec na ravnateljstvu, Karla Golobova, Marija Arkotova, Alojzija Rozmanova, Rudolf Weber, Jožef Campa, Pavla Zabukovčeva, Lud. Staut in Fr. Turk in ljubljanski gl. pošti; Gustav Dvoršak, Vekoslav Božič, Fr. Mošet, Iv. Novak, Viljem Smerdu in Viktor Gela na ljubljanski kolodvorski pošti, Vekoslav Sturm, Vaclav Kunst, Terezija Bučkinkova, Bernard Naglič in Ana Šturjeva na mariborski gl. pošti, Martin Setine, Martin Vene, Davorin Stefanec, Ivan Jamnik, Maks Plaš, Joško Monda, Fr. Koren in Fr. Urbčič na mariborski kolodvorski pošti, Anica Jobova in Pavel Rabič v Ptujju, Metka Mirnikova v Celju, Stanko Tratnik v Cerkljici, Marija Podjedova in Vidmu pri Krškem, Anica Zoričeva v Murski Soboti, Marija Perkova v Gornji Radgoni, Anica Kunejeva v Trbovljah, Justina Blinčeva v Metliki, Marija Postlova v Dobrovniku, Viktor Nusbek v Loškem potoku, Iv. Šraj v Boh. Bistrici, Dragotin Milošič-Lindič pri Sv. Lovrencu blizu Maribora, Fr. Brušen na Ptujski gori, Fr. Kočevar na Rakeku in Slavk Vutkovčič v Slatini Radenčih, vsi pb. ur. II/4 i za pb. ur. II/5 Zdenka Vehovar v ur. III/4 na ljublj. gl. pošti; za zvan. 2 skup. Fr. Krese in Peter Jermon, služ. 2. skup. na ravnateljstvu; za služitelje I. skup. Iv. Lončar, Blaž Cepuš in Fr. Vidmarje v Celju, Fr. Osredkar v Gor. vasi, Iv. Samotračan, Fr. Marinko in Fr. Golob na ljublj. kolodvorski pošti, Pavel Martinšek na gl. pošti v Ljubljani, Fr. Hočevar na ravnateljstvu, Valentin Kovič pri III. t. l. t. osekdu in Fr. Čibej in Zidanem mostu, vsi služitelji 2. skupine. **Upokojitve:** pb. ur. II/3 Alojzija Bivrova na ljublj. glavni pošti. **Poroke:** pogodbeni pošti. Vera Volmajerjeva se je poročila s Francetom Čičkom. — Umrla sta: pb. ur. II/2 Anton Krolnik v Mariboru in zvan. I. skup. Peter Primšar v

Ljubljana

Radio iz Barja. Mestnemu magistratu v Ljubljani. Prebivalstvo ljubljanskega barja v področju mestne občine nujno prosi naslov, da bi pregledal naše vodnjake, iz katerih so izginile žabe, ter je na mesto njih prišla druga golazen in to v takšni meri, da ni mogoče iz njih kuhati. Ujjudno prosimo intervencije ter pregleda naših vodnjakov od strani mestnega fizikata ter vladnega komisarja. Vodovod je brzovajno naročen! — Prizadeti.

Popravilo glavne pošte. V splošni gradbeni sezoni, ki vlada sedaj, so pričeli tudi s popravilom glavne pošte. Poštno poslopje bo dobilo novo lično zunanost.

Trije pritlikaveci na ljubljanskem kolodvoru. V ponedeljek zvečer so prispeli v Ljubljano s tržaškimi brzovlakom ob 7.45 v kupeju II. razreda trije pritlikavci, Viljem Körstner in njegovi dve sestri, doma iz Kočevja. Pritlikavci so visoki le 60 do 80 cm, dasi so že vsj polnoletni. Nastopali so dalj časa v raznih ameriških cirkusih. Sedaj so se vrnil v Kočevje, kjer ostanejo na oddihu več dni.

Tatvine. Policijska kronika beleži zopet dve tatvini koles. Tesarskemu mojstru Francu Martinu je bilo ukradeno 1500 Din vredno kolo, Josipu Šuštaršču pa staro, komaj 300 Din vredno kolo. — Trgovskemu pomočniku J. P. je bilo ukradeno 900 Din gotovine in Francu Cotmanu 400 Din. Francetu Podobniku je bila ukradena 100 Din vredna konjska odeja. — Služkinji Jožefi Dovjakovi je bila v mariborskem vlaknu ukradena torbica s 600 Din gotovine in raznimi malenkostmi.

Maribor

V Belgrad je odpotoval oblastni predsednik in mariborski župan dr. Leskovar, da posreduje v zadevah oblastne skupščine in mestne občine. V svrhu intervencij se je odpeljal z njim posl. Zebot.

Vlom. V noči od ponedeljka na terek so neznani vlomilci s ponarejenimi ključi vliomili v izdelovalnico sladoleda v Tkalski ulici. Odnesli so 300 Din.

Policijski drobiž. V ponedeljek je bilo aretiranih 6 oseb radi pijanosti, razgrajanja in motenja nočnega miru. V mariborskih hotelih je prenočevalo 19 tu- in 21 inozemcev.

Celje

Mohorjeva tiskarna. Preureditev poslopja Mohorjeve tiskarne in gradbo tiskarskega poslopja na dvorišču hiše v Prešernovi ulici je Mohorjeva družba poverila stavbeniku g. Alojziju Kališniku. G. Kališnik je pri renoviranju Marijine cerkve pokazal solidnost svojega podjetja in bo brez dvoma tudi v tem slučaju dober interpret načrtov mojstra Plečnika.

Gasilski dan v Celju. Prireditve celjske prostovoljne požarne brambę zadnje ne-

Gospodarstvo

Janko Jovan:

Težaven gospodarski položaj.

Gospodarski položaj Slovenije letos nikakor ni ugoden. Zete vse daleč ni dala tega, kar smo pričakovali. Pšenica je dala ponekod komaj trikratno seme. Zlasti slabo je rodilo žito na peščenih tleh. Naša peščenata polja so kakor rešeto; ako ne pade dež par tednov, se zemlja popolnoma posuši in izgubi svo vlago in jasno je, da na tako osušeni zemlji rastlinstvo ne more uspevati.

Glavni deželni pridelki, ki jih v normalni letini naš kmet pridelava več, kot jih potrebuje, so fižol in krompir, pa tudi v teh pridelkih se letos ne moremo nadejati, da bi povoljno obrodili, vsled česar bo odpadel glavni vir dohodkov. Poleg velike suše, ki je povzročila slabo letino, je po več krajih gospodaval glavni strah kmetov — toča. Toča je napravila zlasti v višnjegorski okolici in v Beli Krajini veliko škode. Vinogradi v semiških gorinah so popolnoma uničeni in kmet gleda z bojaznjo v bodočnost, ki je vse drugo kot rožnata. V enakih letih bi se ljudje trumoma odpravljali v Ameriko, da si s trdim delom izpolnijo vrzeli gospodarstva, ki jih je prizadajala nesreča. Zalibog je po vojni našemu ljudstvu tudi ta pot zaprta, odkar so severnoameriške države do skrajnosti omejile naseljevanje in postavile priseljevalno kvoto v taki višini, da se zdaj vsako upanje, biti včasih v njo, odveč smelo. Posledica teh neznoznih gospodarskih razmer bodo eksekucije, ki bodo v mnogih slučajih postavile naše ljudi iz rodne hiše na cesto.

Ker je kmet steber našega gospodarstva, je gotovo, da se bodo posledice pokazale tudi v trgovini in industriji. Naša mlada industrija se še ni sanirala od težke gospodarske krize, ki jo že nekaj let pritiska k tlom in jo ovira v razvoju. Kreditne razmere so vsled bančnih polomov zelo težke. Denarni zavodi so vsled denarne krize izgubili ogromne vsote, vsled česar so prisiljeni do minimalnosti omejitvi dovoljevanje kreditov, vsled česar industrija ne more izrabiti svoje kapacitete, kar ima zopet za posledico pasivno bilansiranje. Velika večina naše industrije je pri placiranju izdelkov navezana na domači trg in ni še urejena za eksport v inozemstvo. Gros vseh izdelkov je namenjen kmetu. Če pa je kmet gospodarsko oslabilen in mu ni dala gruda dohodkov, je razumljivo, da se bo pri vseh nabavah moral omejiti sam do skrajnosti, kar bodeta morali neprijetno okušati industrija in trgovina.

Splošna gospodarska kriza silji trgovino in industrijo k samoobrambi. Časi visokih zaslužkov so minili. Če pa se mora zadovoljiti z majhnim zaslužkom potem je treba skrbeti, da se odstrani iz obratov vse, kar donša izgubo. Če je padla aktivna stran v bilansiranju, pasti mora tudi pasivna, da se ohrani bilančno ravnotežje. Pasti je morala režija, reklama in pa zlasti dubiozne terjatve. Priti je morala redukcija delavnih moči tako v trgovini kakor tudi v industriji. Stotine delavnih moči je moralo pod težo razmer iskati si drugega zaposlenja. Bil je čas, ko je višina plač in mezd stalno rasla, danes pa je nastopil tudi že v tem poglavju preokret; draginskiye doklade se znižujejo in delavni čas se razteza. Ogrorni so bili reklamni stroški. Pogledajmo samo industrijo mila. Kolikor sama hvala blaga ni pomogla k povečanju prometa, nadomestiti so morali cekini. Kar je vpeljala ena tovarna, vpeljati je morala tudi druga, da ne izgubi odjemalcev. Kot reklamo za milo je neka tovarna delila odjemalcem celo srebrne ure itd. Posledica takih dragih re-

klam, ki so znašale za posamezna podjetja več stotisoč dinarjev na leto, je morala dobiti naravno izraza v bilanci. Tovarne so končno uvidele, da tako ne morejo več naprej in so se zavezale medsebojno proti siceršni več tisočdinarski globi opustiti razdeljevanje kakršnihkoli premij med odjemalce. Podobno je bilo v kreditiranju blaga. Na boniteto odjemalcev se ni dovolj oziralo, potnikom je bilo glavno, da napravijo čim več prometa in zaslužijo provizije. Zapadli računi se niso izterjavali, ker so se podjetja bala, da ne odbijejo s izterjavanjem svojih odjemalcev. Posledica takega lahkošiljenega kreditiranja so bili ali visoki odpisi ali pa olupšane bilance, ki so imele tudi dubiozne terjatve med svojimi aktivni. Med prvimi, ki so uvideli, da je treba organiziranega nastopa proti lahkošiljenemu kreditiranju blaga, so bili belgradski manufakturnisti, sledile so jim potem večje tovarne mila itd. Ako kak odjemalec ne poravnava računa ob zapadlosti, morajo ga opomniti in dovoliti krajši naknadni rok, če zamudi tudi tega, ga morajo naznaniti stanovski organizaciji, ki prevzame izterjanje sama, ime malomarnega plačnika pa sporoči vsem članom organizacije, ki do tistemu ne smejo na to dobaviti nikakega blaga, dokler niso obveščeni, da je dolžnik zadostil svoji obvezi. Polletna praksa v ukinitvi razdeljevanja premij in rigoroznejšemu izterjavanju zapadlih računov je že pokazala, da vsled tega promet ni padel, pač pa je vidno padla pasivna stran bilance. Dobri uspehi takega organiziranega nastopa bodo gotovo zgled, ki bo tudi drugim še ne organiziranim trgovcem in industrijcem vablivo sredstvo samoobrambe. Velike važnosti glede hitrega izterjavanja je za našo trgovino in industrijo razsodišče ljubljanske borze. Naša sodišča so prezaposlena in se zato spori le počasi rešujejo; tudi je sodno postopanje samo po sebi dolgotrajno, dočim se rešijo spori pred borzo v nekaj dneh že, ko se tožba vložil. Kaknega pomena je ta gospodarska institucija ve vsak, ki je imel opraviti z dolžniki, ki namenoma ne poravnajo zapadlih računov, da trgujejo s tujim denarjem.

Če so omenjena samoobrambena sredstva potrebna že sama po sebi, je njihova potreba tem večja v času gospodarskih kriz, tedaj potrebna prav v sedanjem času. Samo po sebi umevno pa je, da navedena sredstva ne smejo imeti namena ne tiniti boj proti drugim stanovom, temveč le služiti za obrambo pravic in zlasti namen odvrtiti pogubne gospodarske pojave. Če pa je organizirani nastop potreben v trgovini in industriji, je jasno, da ej prav tako tudi potreben kmetu, ki je kot že rečeno steber obeh. Kmetstvo ljudstvo se mora organizirati v zadrugah, ki mu omogočajo izrabiti pridobitne moderne produkcije, biti deležen skupnih nabav gospodarskih in gospodinskih potrebščin zlasti pa mu denarno zadržnišvo omogočiti: prebroditi s cenim kreditom pomanjkanje v slučaju slabih letin in gospodarske stagnacije.

Važno za prodajalce parfemov. Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča vse one trgovce, ki se bavijo s prodajo parfemov, da so glasom zakona o državni trošarini izvlečki, esence in eterična olja brez alkohola za pijače in kosmetične preparate podvrženi državni trošarini, ter se plačuje za 100 kilogramov 800 Din trošarine. Ako imajo ti izvlečki, esence in eterična olja alkohol, se pobira za 100 kilogramov 1760 Din ne glede na jakost alkohola. Ker so torej ti preparati trošarinski predmeti, so prodajalci dolžni prodajo pripraviti trošarinskemu obdavčenju, ki jim izda potrdilo o prijavi.

Načelstvo.
Javna prostovoljna dražba. Due 6. avgusta 1927 ob 9. uri se vrši v prostorih Slavenske banke d. d. Cankarjevo nabrežje 1 z nadaljevanjem na Sv. Petra cesti 24 javna dražba inventarja Slavenske banke. Prodajalec se bodo razne blaginje, sobne garniture in pisarniške opreme.

Borza

DENAR.

Dne 2. avgusta.

Ljubljana. Berlin 13.52—13.55 (13.515—13.545), Curih 10.985—10.985 (10.985—10.985), Dunaj 7.995 do 8.025 (7.9981—8.0231), London 275.80—276.00 (275.85—276.05), Newyork 56.70—56.90 (56.70 do 56.90), Praha 168.20—169 (168.20—169), Trst 308.25 do 310.25 (308—310).
Zagreb. Amsterdam 22.7660—22.8260, Berlin 13.5175—13.5475, Curih 10.935—10.965, Dunaj 7.992 do 8.022, London 275.80—276.00, Newyork 56.70 do 56.90, Pariz 222.25—224.25, Praha 168.20—169, Trst 308.23—310.23.
Trst. Belgrad 32.30—32.35, Curih 352 do 356, Dunaj 259.80—263.80, London 89.22—89.27, Newyork 18.34—18.36, Pariz 71.90—72.90, Albanija 355—359.
Curih. Belgrad 913.75, Amsterdam 208, Berlin 123.50, Dunaj 73.10, London 25.2113, Newyork 519.13, Pariz 20.8238, Praha 15.39, Trst 28.24, Bukarešta 315, Sofija 376, Varšava 58, Madrid 88.5.

VREDNOSTNI PAPIRJI

Ljubljana. Ratna šteta 344.25, Češka posojilnica 197—199, Ljublj. kreditna banka 150 bl., Merkantilna banka 90 bl., Prva hrvaška štedionica 850, Kreditni zavod 160, Stavbna dr. 55, Dešir 104.
Zagreb. 7% invest. posojilo 1921 84.25—85, 2½% drž. rente za ratnu šteto 343 prav, 2½% drž. r. ratne štete za september 344 novac, 2½% drž. r. ratne štete za oktober 347 bl., Agrarne 50.50—50.75, Hrv. eskomptna banka 93—94, Hipotekarna banka 56, Ljubljanska kreditna 147 den., Jugo 90—91, Praštediona 850, Šeberana, Osijek 475—485, Trboveljska 455—475, Slavonija 16—18, Vevše 135 den.
Trst. Adria 164, Assic. Gen. 3725, Cosulich 162,

Sport

S. K. Jadran. Danes ob 19.30 sesanek vseh moštev v Kolesjil. Vsak mora prinesiti vse klubске stvari s seboj. V četrtek ob 18 trening na Iliriji. Tajnik.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes 3. t. m. trening-tekma s SK Svoboda ob 18. uri. Juniorsko moštvo mora priti točno in kompletno na trening. Trening I. moštva ta teden odpade. — Načelnik.

JUGOSLAVIJA : ČESKOSLOVAŠKA 1 : 1.

V Belgradu na novem stadionu SK Jugoslavije sta se v nedeljo osmih sredali nogometni reprezentanci Jugoslavije in Českoslovaške. Tekma je končala neodločeno z izidom 1 : 1 (polčas 1 : 0 za Jugoslavijo). Dosedanja srečanja so končala s sledečimi rezultati: L 1920, v Anversi 0 : 7, 1921 v Pragi 1 : 6, 1922 v Zagrebu 4 : 3, 1923 v Pragi 4 : 4, 1924 v Zagrebu 0 : 2, 1925 v Pragi 0 : 7, 1926 v Zagrebu 2 : 6; skupni score vseh osmih tekem se glasi 36 : 12 za Českoslovaško.

Nedeljski rezultat 1 : 1 znači za naš sport uspeh prvega reda, ki nam bo v mednarodnem sportnem življenju mnogo koristil. Uspehu v Bukarešti (3 : 0) in v Sofiji (2 : 0) je priključil naš nogometni sport sedaj še tretji velik uspeh. Rezultat 1 : 1 je dosežen namreč proti moštvi, ki se ga more smatrati za najboljšo na kontinentu.

Nedeljski tekmi v Belgradu je prisostvovalo nad 12.000 gledalcev, ki so navdušeno bodrili svoje, toda nepristransko aklamirali tudi dobro igrjo českoslovaškega teama. Kljub veliki vročini, ki vlada v Belgradu, je bila igra izredno živahna in napeta, pri vsem tem pa popolnoma fair. Sodil je budimpeštanski sodnik Ivancič skoro brez napake. Sestavi moštev: Jugoslavija: Mihelčič (Gradjanski) - Ivković (Jugosl.), Dasović (Hašk) - Arsenijević (BSK), Premerl (Viktoria), Popović (Jugosl.) - Poduje (Hajduk), Perška (Gradj.), Bonacič II, Radič (vsi Hajduk). — Českoslovaška: Staplik (Slavia) - Perner, Seifert (Sparta) - Kolenaty (Sparta), Carwan (Viktoria), Hajny (Sparta) - Fleischmann, Svoboda (Sparta), Beibl, Puc, Kratochvil (Slavia).

Sestava našega teama se je v glavnem obnesla. Edino srednji napadalec starejši Bonacič ni mogel povsem nadomestiti prvotno v team postavljeneega, a obolelega Luburica (Jugosl.) Golman Mihelčič je igral izvrstno; v 8 min. drugega polčasa je moral vsled poškodbe izstopiti, nakar je zavzel njegovo mesto nič manj izvrstni vratar SAND-a Šiflis. Med branilcem je bil Ivković boljši od Dasovića; oba sta dobro startala in igrala z vsjo požrtovalnostjo. Halji so bili najboljši del moštva, posebno Popović in Arsenijević imata ve-

Riun. adr. A. 1990, Tripcevič 258, Split cem. 175, Trž. Lloyd 745, Oceania 105, Dalmatia 110.

BLAGO:

Ljubljana. Les: Smreka — jelka: hlodi I. II. monte 190—220; brzjavni drogovi 200—250, bordonali merkantilni 260—300; trami merkantilni 200—250; škoreta, konične, od 16 em naprej 500 do 550; škorete, paralelne, od 16 em naprej 550—580; škorete, podmerne, od 15 em 460—500; deske-plohi, kon., od 16 em naprej 440—500; deske-plohi, paralelne, od 16 em naprej 470—520. Bukve: deske-plohi naravni, neobrobjeni 450—500; deske-plohi naravni, ostri 650—850; deske-plohi parjeni, neobrobjeni 600—750; deske-plohi parjeni, ostri 800—1150; testoni 400—430; tavolete 950 do 1050. Hraši: hlodi I. IIa 300—400; bordonali 1000—1400; deske-plohi neobrobj. boules 1300 do 1400; deske-plohi neobrobj. merkantilni 900—1100; deske-plohi ostrorobi (podnice) 1250—1350; frizi 800—1100. Drva: bukova 18—20; hrastova 16—18. Železniški pragovi: 2.60 m, 14 × 24, hrastovi 43 do 52. Oglje bukovo za 100 kg 85—95. — Zito: Pšenica: bačka nova, 78 kg, 2% primesi, brez doplačila, slov. post., mlevska vozšina, 30 dni plačilo, promptna dobava 347.50—350; — dobava avgust-september 355—357.50; sremska nova, 80 kg, 2% primesi, promptna dobava slov. post., mlevska vozšina, plačilo 30 dni 345—347.50; slavonska nova, 78-80 kg, 2% primesi, promptna dobava, slov. post., mlevska vozšina, 30 dni plačilo 345—347.50. Koruza: bačka, navadna vozšina, slov. post., plačilo 30 dni, promptna dobava 250; bačka, mlevska vozšina, slov. post., plačilo 30 dni, promptna dobava 245; banatska, nav. vozšina, slov. post., promptna dobava, plačilo 30 dni 245.50; — mlevska vozšina 240.50. Moka: pšenična, feo Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačilo po prejemu blaga 515. — Les: tendenca neizpremenjena, zaključki 4 vagona Zito: tendenca mirnejša, zaključki 2 vagona.

liko zaslug za neodločen izid. V forwardu je bila desna stran Poduje - Perška boljša od leve, brata Bonacič nista bila v najboljši formi, Radič je bil hiter in vedno opasen nasprotnemu голу.

Od českega teama, ki je nastopil kompletan izvzemši centerhalfa Kađe, je pričakovala publika morda nekoliko več. Moštvi je manjkalo elana in brzine, tehnično so bili še vedno boljši od naših. Najboljše igralce je imel češki team v Štapliku, Pernerju, Kolenatemu ter v centerhalfu Carwanu, ki pa vseno še ni enakovredna zamenja za Kado.

Igra se je razvijala v prvem polčasu ob rahli premoči naših. V 39. minuti izrabl Perška krasen pas Poduja in doseže vodstvo. 1 : 0. Po odmoru izravna že v 2. minuti Puc iz prostega strela; sicer ubraniljivi strel je Mihelčiča iznenadil in našel pot v desni kot mreže. V drugem polčasu so igrali Čehi nekoliko boljše od naših, vendar je ostala igra slej ko prej otvorjena. V menjajočih se napadih je tekma končala neodločeno z 1 : 1.

Našo reprezentanco čakata letos še dve težki nalogi. 18. septembra ima igrati v Zagrebu z reprezentanco Madžarske, 28. oktobra pa v Pragi revanšno tekmo s Českoslovaško. Ako častno reši tudi te dve nalogi, bomo mogli šteti letošnjo sezono za leto naših največjih sportnih uspehov.

POLJSKA : JUGOSLAVIJA 94 : 46.

Lahkoatletski dvomatch Jugoslavija : Poljska, ki se je vršil v soboto in nedeljo v Zagrebu, je prinesel Poljakom drugič zmago nad Jugoslavijo. Slučaj je sicer hotel, da Jugoslavija tudi tokrat ni mogla postaviti v boj vseh svojih najboljših moči. Posebno odsotnost dr. Perparja, sigurnega favorita na 100 m, ter prvaka v skoku v višino inž. Zgaga je zelo oslabila naše moštvo. Toda neglede na to je poljska reprezentanca dokazala, da pas Poljska v lahki atletiki znatno nadkraljuje.

Pri nas je lahka atletika zadnji dve leti v zastoju; ne napreduje v bistvu ne kvalitativno, niti se ne razvija kvantitativno. Lahkoatletski meetingi so slabo obiskani — v Zagrebu s strani publike, pri nas letos tudi s strani atletov. Poklicani faktorji naj bi razmišljali, na kakšen način naj se požiivi razvoj naše atletike. Mislimo, da bi bilo treba vsako leto vsaj za gotovo dobo rešiti lahkoatletске prireditve konkurenčnih sportnih prireditve, predvsem nogometnih tekem. Ako ni mogoče osnovati nekakega vrhovnega sportnega foruma po zgledu madžarskega O. T. T. za vse naše države, naj bi se zedinili v tem oziru vsaj naši klubi za Slovenijo ter obnovili nekdanjo Sportno zvezo, ki naj bi iz splošnih sportnih vidikov regulirala odnošaje in sodelovanje med posameznimi podve-

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

33

— Ne godrnjam, — je odvrnil. — To je sicer slabše, a obenem tudi boljše.

— Kako to? Ne razumem, kaj to pomeni, da je slabše in tudi boljše?

— Stvar je ta, — mi je odgovoril, — da ne storim zdej nikomur nič slabega. Zdej samo jaz trpim, drugi pa zaradi mene ne, ker se nihče ne briga za me. Zdej sem kakor Job na gnoju. To je tudi moja sreča in odrešenje. — Medtem je popil zopet žganje, naročil še eno merico in rekel:

— Veš, kaj, prijatelj dragi, nikoli ne bodi ošaben napram drugemu človeku. Saj ni nikomur dano vedeti, zakaj tega ali onega muči in trpinči kaka strast. Tudi nikar ne poskušaj vreči od sebe svojo napako, če trpiš vsled nje in ti povzroča neprilike. Paziti moraš, da je ne pobere kdo drugi, ki bi se z njo mučil. Poišči rajši človeka, ki bo prostovoljno nase vzel to tvojo napako.

— No, sem rekel, — kje pa naj dobim takega človeka! Nihče ne bo pristal na to.

— Zakaj pa ne? — je odgovoril. — Saj ti ni treba daleč iskati. Pred seboj imaš tega človeka. Jaz sem človek te vrste.

Ali se šališ? — sem mu rekel.
On pa se je nenadoma vzravnaval in rekel:
— Ne, ne šalim se. Če mi ne verjameš, me lahko preizkusiš.

— Kako naj te v tem oziru preizkusim?
— Prav enostavno. Ali hočeš vedeti, česa sem zmožen? Saj imam v sebi veliko moč, prijatelj. Le poglej: zdej sem pijan ... No, povej: ali sem pijan ali nisem?

Pogledal sem ga in videl, da je ves zasinel, omamljen in se opoteka. Rekel sem:

— Seveda, zdej si pijan.

On pa je odgovoril:

— No, zdaj se obrni za trenutek strani, glej v sveto podobno in moli tiho očenaš.

Obrnil sem se strani, gledal v sveto podobno in čim sem zmolil natihem očenaš, mi je ta vinjeni gospodič že zakričal:

— No, zdaj me pa poglej: ali sem pijan?

Okrenil sem glavo in videl, da mož stoji in se smehlja. Videti je bil popolnoma trezen, kakor da ni nič pil.

Rekel sem:

— Kaj je to? Ali je to kaka skrivnost?

— Ne, — mi je odgovoril, — to ni nikakršna skrivnost. To se imenuje magnetizem.

— Ne razumem. Kaj je to?

— Marsikateri človek ima posebno voljo, ki je ne more niti zanemariti niti v pijači utopiti, ker mu je prirojena. To sem ti pokazal, da bi me razumel. Če bi jaz hotel, bi lahko takoj nehali piti, in sicer za vselej. A ne maram, ker nočem, da bi se namesto mene zapil kdo drugi. Poleg tega bi jaz zopet lahko pozabil Boga, če bi ozdravel. A zato vedno lahko ozdravim pijančevanja vsakega drugega človeka, in sicer v enem trenutku.

— Potem pa ozdravi tudi mene, bodi tako prijazen!

— Mar tudi ti piješ? — me je vprašal.

— Pijem, — sem rekel, — včasih preveč.

— No, potem bodi brez skrbi, — je rekel, — to je zame malenkost. Poplačam ti tvojo dobroto in te takoj ozdravim.

— Joj, bodi tak oprizzen, prosim te, odvadi me tega!

— Prosim, prijatelj, prosim, — je rekel. — Prav rad ti ustrezem za tvojo prijaznost. — Obenem je takoj zopet naročil žganje in dve čaši.

— Zakaj pa potrebuješ dve čaši? — sem rekel.

— Ena bo zame, druga zate.

— Saj ne bom pil,

Nenadoma je postal hud. Rekel je:

— Tss! Siljans! Molči! Mar ne veš, da si zdaj bolnik?

— No, dobro. Naj bo po tvoje. Recimo, da sem bolnik.

— Jaz pa sem zdravnik. Zdej moraš ubogati in jemati zdravila. — Nalil je takoj obe čaši zame in zase in pričel mahati z rokami po zraku nad mojo čašo na način, kakor zborovodja v stolnici.

Nekaj časa je mahal, nato pa zapovedal:

— Pij!

Obotavljal sem se, a po pravici rečeno, rad bi bil pokusil žganjčja, in tudi on je zahteval: No, sem si mislil, bom pa izpil, da vidim kaj vse to pomeni. Saj nočem nič drugega. — In sem izpil požirek.

— Kakšen okus ima? — je vprašal. — Ali ti je dišalo? Ali je bilo pregrenko?

— Ne vem, kaj bi rekel.

— To pomeni, da si premoalo pil. — Nalil je zopet šilce in pričel nad njim mahati z rokami. Krilih je in krilih z rokami, nato pa mahnil, mi veled izpiti tudi drugi požirek in vprašal: — Kako pa je zdej? Zdej sem se pošalil.

— Ta pa se mi zdi nekam težak!

Prikimal je, pričel tretjič krožiti z rokami in mi takoj veled: pij! Izpil sem in rekel:

— Ta gre lažje. — Nato sem pričel sam trkati s čašo, da pokličem natakarka, sam sem tovarišu in tudi sebi nalival. Kratkoma, začel sem piti. Ni mi branil, samo pazil je, da ne bi izpil nobenega požirka, preden ne bi on krožil z rokami. Čim sem iztegnil roko po čaši, mi jo je vzel iz rok in rekel:

— Šu... siljans, atande...! — Začel je mahati nad posodo z rokami in šele potem rekel: Zdej je dobro. Lahko sprejemaš po navodilu.

1 Franc. silence — molk.

1 Franc. silence, attendes — tiho, čakaj.

JUGOSLAVA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanške knjigarne v Ljubljani: 33. zvezek, A. Shekhan, Nadlag. Povest friskega dekleta 21 Din., vez. 22 Din. — 34. zvezek, A. Marjot, Hanka. Ljubko-orbska povest. 22 Din., vez. 30 Din. — 35. zvezek, Higgard, Hi ceranja Montevne (v tisku). — 36. zvezek, G. Lorenzini, Stotek in njegovo burkasto življenje. 14 Din., vezano 22 Din. — 27. zvezek, Pregelj, Osveti soluna (v tisku).

zami. Mislimo tudi, da bi bilo treba omiliti birokratičnost naše lakoatletске organizacije, ki slabe upravljanim klubom jedva dopušča včlanjenje v svezo ozir. redno sodelovanje v podzvezi.

V dvomatchu so naši atleti zmagozno branili državne barye v disciplinah metanja in v skokih; v teku so na čeli črti nadvladali Poljaki. Postavljena sta bila dva nova jugoslovanska rekorda (met kopja 53.69 m Messner in tek 10.000 m 35 minut 41.4 sek. Koren) in dva poljska rekorda (disk 42.60 m Baran in skok ob palici 361 cm Adamczak). Dvomatch se je vršil na igrišču Concordije, aranžman je bil dober, potek tekmovanja zelo zanimiv. Poset kakih 400 ljudi.

Rezultati:

Tek na 100 m: 1. Szenajch (P) 11.1 sekund, 2. Dobrovolsky (P), 3. Spahić (J). — 400 metrov: 1. Weiss (P) 52.2, 2. Rother (P), 3. Krajačić (J). — 800 metrov: 1. Kostrzewsky (P) 1:59.4, 2. Foris (P), 3. Krajačić. — 1500 metrov: 1. Foris 4:14, 2. Jaworsky (P), 3. Koren (J). — 10.000 metrov: 1. Freyer (P) 33:33, 2. Szeletowski (P), 3. Koren 35:41.4; čas Korena znači nov jugoslov. rekord.

Stafeta 4x100 m: 1. Poljska, 2. Jugoslavija. Švedska stafeta: 1. Poljska 2:3, 2. Jugoslav. Tek preko les 110 m: 1. Dobrovolski 16, 2. Trojanovsky, 3. Jamnicki (J).

Skok v višino: 1. Jakupić (J) 175 cm, 2. Kalay (J) 170, 3. Friszczyn (P) 170.

Skok v daljavo: 1. Sikorsky (P) 683 cm, 2. Spahić 670, 3. Kasperkiewicz 664 cm.

Skok ob palici: 1. Adamczak (P) 361 cm (nov poljski rekord), 2. Perković (J) 350, 3. Mujkovsky (P) 340.

Met kroglice: 1. Ambrozij (J) 13.06 m, 2. Gorski (P) 12.99, 3. Baran (P) 12.58.

Disk: 1. Baran 42.60 m (nov poljski rekord), 2. Ambrozij 41.28, 3. Gorski 39.38.

Kopje: 1. Messner (J) 53.69 m (nov jugoslov. rekord), 2. Smakulski (P) 53.09 m, 3. Gašpar (J) 50.39 m.

AVTOMOBILSKA DIRKA NA LJUBELJ.

Avtomobilska in motoeklistična dirka na Ljubelj dne 14. avgusta t. l. obeta biti ena najinteresantnejših in naši državi. Posebno inozemci so pokazali veliko zanimanje za njo ter se med

raznimi drugimi prijavljenimi nahajata tudi dva avtomobila Mercedes-kompresorja z 24 in 26 konjskimi silami grofa Bergheima iz Weihenheima in Nemčiji, dalje Bugatti-supersport princa Leiningena iz Amorbacha v Nemčiji. Poleg teh pa se je med domačimi dirkači prijavil tudi g. Willy Strehler na Ansaldo in g. Karl Cerri na A. D. - Sport. Gospod Strehler je kakor znan dobil pri dirki na Plješčevici zlato cigaretno dozo Nj. Vel. kraljice Marije. Gospod Cerri Karl pa je pred kratkim zmagal v ocenjevalni vožnji štajerskega in koroškega Avtomobilskega kluba na progi Gradec-Beljak, kjer je dobil najboljšo oceno in dosegel tudi najkrajši čas. Tudi inozemski motoeklisti bodo na tej dirki častno zastopani. Štajerski Motor-Sport-Club v Gradcu je poslal na to dirko svoja najboljša vozača gospoda Strohmayerja in Johann Wallnerja na B. S. A. -motoeklistih. Češka Fahrrad- und Maschinen-Fabrik A. G. »Premier« pa pošlje svojega znanega vozača Bohumila Matcha na Premier-supersportu 731 cm. Prijavili pa so se tudi po večini vsi domači dirkači, tako da so zastopane skoraj vse znane motoeklistične znamke n. pr. Harley-Davidson, B. S. A., Indian-Altona, »De, Premier, A. J. S., B. M. W., Ariel, Rudge-Whitworth, Douglas itd.

Vsak deseti kupec dobi en par čevljev zastoj

(po lastni izbi). Ker se vodi natančen seznam, Vam je sreča odprta, tako zvečer kot jutraj. Ne zamudite prilike, ki se Vam nudi pri nakupu najboljših, ročno, doma izdelanih čevljev pri »DOKO«, Ivan Čarman, Prešernova ulica šte. 9 (na dvorišču).

Boj bo torej hud in težak ter priporočamo našim vozačem, da se temeljito pripravijo na dirko. V nedeljo, dne 7. avgusta t. l., se bo vršil prvi uradni trening med 9. in 12. uro dopoldne in 14. in 19. uro popoldne. Zeleti bi bilo, da se vsi vozači tega treninga udeležijo, esobito še radi tega, ker se bo pri popoldanskem treningu vršila tudi poskusna kontrola po funkcijonarjih in sportni komisiji Avtomobilskega kluba, sekcije Ljubljana.

Nadaljnje prijave pa se sprejemajo še do 9. avgusta t. l. do 6. ure zvečer v tajništvo Avtomobilskega kluba, sekcije Ljubljana.

Polzvedovanja

Nahel se je mal ključ na Lončarski stezi. Dobil se v naši upravi.

Najdena ura. Če bi bil kdo izmed turistov na Veliko planino izgubil uro v nedeljo, 24. julija, naj se oglasi pri župnem uradu v Stranjah pri Kamniku.

Potni list M. Kristine Pezdirc, uršulinke, se nahaja pri belgijskem konzulatu v Ljubljani, kjer naj se dvigne.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 2. avgusta 1927. Višina barometra 508.8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C°	Rel. vlaga v %	Vetar in brzina v m	Oblačnost 0-10	Vrsta padavin		Najvišja temperatura	Najnižja temperatura
						ob opazovanju	v mm za 7h		
Ljubljana (dvorec)	7 763.1	18.6	82	E 2	5			31.2	16.4
	14 761.4	31.0	48	W 6	1				
	21 762.8	24.6	52	SW 2	0				
Maribor	762.5	23.0	69	mirno	0			29	15
Zagreb	763.0	23.0	84	S 5	1			32	19
Belgrad	762.6	25.0	52	mirno	0			34	18
Sarajevo	763.7	21.0	63	mirno	0			29	14
Skoplje	764.0	24.0	41	mirno	0			—	15
Dubrovnik	762.4	27.0	38	mirno	0			31	19
Split	762.7	27.0	56	mirno	0			34	24
Praga	7 762.6	19.0	—	mirno	5			30	17

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske. Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme. Dunajska vremenska napoved za 3. avgusta: Pričakovati je nagle, lečasne motive lepega vremena z nevihtami in ohladitvijo ozračja.

ZVITKE (role) za računske stroje, ček in kontrolne zvitke za lagajne vseh sistemov, ima vedno in v vsaki količini v zalogi LUD. BARAGA, LJUBLJANA, Selenburgova ulica 6/I. Telefon šte. 2980

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Prošle službe

Potrebujem več sekačev

za sekanje mehkega lesa. Plača po dogovoru. Oglasi na Drago Kobi, Maribor, Cankarjeva ulica 1.

Sprejmemo se takoj **3 trg. pomočniki** za galanterijo, ki bi eventuelno potovali. Ponudbe z zahtevo plače in sliko pod šifro »Agilnost« na upravo »Slovenca«, 5961

Trgov. vaješko

zdravo in pošteno, sprejme takoj trgovina z meš. blagom v Ljubljani. Naslov v upravi pod 5958.

Kdo kupi?

Motorno kolo

»Cindat« prodam, dobro ohranjeno. Ogleda se v gostilni »Novi Svet«, Gosposvetska cesta, kjer se izve tudi cena. 5879

Prodaj 25 kg starinskih CINJASTIH SKLED in KROŽNIKOV. Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 6011.

Priporoča se trgovina z železnino

A. SUŠNIK, Ljubljana Zaloška cesta.

POLJEDELCI! PŠENICO RŽ JEČMEN

kupuje najdražje trvdka **A. VOLK**, veletrgovina žita, Ljubljana, Resljeva cesta 24.

Služba ORGANISTA in CERKVENIKA

se razpisuje v Senčurju pri Kranju. Nastop s 1. oktobrom. Pogoje pove župni urad Senčur pri Kranju. 5914

KMEČKO DEKLE

pošteno, srednje starosti, ki bi opravljala delo v kuhinji, pri svinjah in na polju, se sprejme. Ponudbe na: Mihal LAPUH, Dobova pri Brežicah.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA**, Stari trg 12 - Zidovska 4.

Usnjarija

v lepem trgu Savinjske doline se ugodno prodaj. Naslov na upravo pod: »Usnjarija« šte. 5929.

Izvrstno upeljana TRGOVINA

v Ljubljani, z nad 1 milijon Din letnega prometa, se radi potovanja ugodno prodaj. Za obrat in odkup potreben kapital 130.000 Din. Ponudbe do 8. t. m. pod značko: »Eksistenca« št. 5991 na upravo »Slovenca«.

Hotel Kolodvor Jesenice (Gorenjsko)

išče za takojšnji nastop krepko DEKLICO za vse, ki govori nemški in je porabna tudi za sobarico; boljše DEKLE za zasebno kuhinjo, ki zna kuhati in močnega FANTA h konjem ter za tovarno sodavice in avto 6013

Učenec

s primerno šol. izobrazbo (dve srednji šoli), se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši A. SUŠNIK, železnina, Ljubljana, Zaloška cesta 21. 5882

Nasa obit

Pozor rezervni častniki!

Uniforme in vse vojaške potrebščine se dobijo pri: Simon Klimanek, Ljubljana, Selenburgova ul. 6

POPRAVILA

Mehanik **IVAN LEGAT** specialista za pisarniške stroje

Maribor, Vetrinjska ul. 30. Telefon int. 434.

MLIN NA DEZELI

v dobrem stanju se takoj prodaj. Cena po dogovoru. Ponudbe, na: Alojz Kožar, Dolnja Pirošica, pošta Cerklje ob Krki.

Hišo s štiri stanovanji in lokalom, pripravna za trgovino ali drugo obrt, prodam. Poleg je dvorišče in zelenjadni vrt. — Kje, pove uprava lista pod št. 5904.

Kravar

ki ima veselje do živine in ki zna dobro molzti, se sprejme s 15. avgustom v službo v graščini Prebold — Sv. Pavel v Sav. dolini. 5888

Vsled bolezni sprejemem **DRUŽABNIKA**

ki izvrstno uspevajočemu trgovskemu podjetju v centru Ljubljane. Gotovina ni pogoj, pač pa sodelovanje. Varnost lahko tudi v nepremičninah. Eventuelni odstop podjetja družabniku po kratki dobi ni izključen. Ponudbe na upravo: »Popolna varnost.«

KOLESARJI!

Znižane cene. Ogleda se zalogo dvokoles najmočnejšega tipa Tribuna, Rekord, Champion, Stivria, Bianki, Fafor, Peria, Diamant še od Din 1300.— naprej. Pneumatika Dunlop, Michelin, Cenkli franko. Prodaja na obroke.

Tribuna F. B. L. Ljubljana

Tovarna dvokoles in otrošk vozilček.

Stanovanja

Opremljeno SOBO oddam v sredini mesta solid. gospodu. — Naslov v upravi pod šte. 5994.

STANOVANJE

s hrano in vso oskrbo s 15. avgustom iščeta pri krščanski družini 2 mirni gospodični, ki sta skoro cel dan odsotni. Zeli se po možnosti soba s separatnim vvhodom v novejši stavbi in bližina frančiškanske cerkve. — Ponudbe s ceno na upravo »Slovenca« pod šifro: »Subo in čisto stanovanje« šte. 6014.

Pouk

Pouk na daljavo (Fernstudien) v vseh inž. oddelkih, tudi trgovina in kolonialno blago. Académie Polytechnique: Quai Amercoeur, 51 Liège — Belgija. Prospekti 10 D.

Dijaki

DIJAKINJO

sprejem na zračno stanovanje in dobro hrano v bližini učiteljskega (mir za učenje). — Informacije v trgovini LONCAR, Ljubljana, Stari trg 16. 5996

Poizvedbe

Temnosiv pes

se je izgubil. Kdor bi kaj vedel o njem, naj sporoči proti nagradi na upravo »Slovenca« pod št. 5797.

električno centralo

motor na sesalni plin (Sauggas) 10 KS dinamo ca. 5 KW, 50 amper 110-120 volt, pretikalna plošča, predležje itd. Vse v rabljenem in dobrem stanju. Ponudbe s ceno in označbo kraja nasloviti na »Hotel Reisz«, Vinkovci.

Resnična tolažba za bolne na živcih

je moj ravnar izšli spisa! Tam so opisane mnoge dolgoletne izkušnje o vzrokih, povstanku in zdravljenju živčnih bolnih. Posljam vsakomur ta zdravstveni evangelijski popolnoma zastoj, če piše ponj na spodnji naslov.

Tišočih zahvalnih potrjujejo dostaj edino doseženi uspehi neumnega skrbnega raziskavanja v blagor trpečega človestva. Kdor spada v

veliko armado živčno bolnih, kdor trpi na raztresenosti, strahopetnosti, slabem spominu, nervoznosti, glavobolu, pomanjkanju spanja, motenju v želodcu, preobčutljivosti, bolečinah v udih, splošni ali telesni slabosti ali drugih podobnih bolezenskih pojavih.

si mora naročiti mojo, tolažbo prinašajočo knjižico!

kdor jo bo prebral pazljivo, bo došel do pomirjalnega propriacija, da se je našla enostavna pot do zdravlja in veselja do življenja! Ne čakajte in pišite še danes!

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13. Abt. 760.

Najboljša reklama so inserati v „Slovencu“!

Marija Žabnikar zasebnica

v torek ob pol 9 zjutraj, v 80. letu starosti, po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala. Pogreb pokojnice se bo vršil v četrtek 4. avgusta ob 2 popoldne iz hiše v Vegovi ulici št. 8 k Sv. Križu.

Ljubljana, 3. avgusta 1927.

Zalujoče sestre.

Velezanimio

je ilustrirani, popularni »Radio«-časopis

„Radiowelt“

(bakrotisk).

Poleg vseh evropskih programov zanimive aktualnosti in dragocene tehniške razprave. Posamezni izvodi po 8 Din. Številke na ogled brezplačno.

Wiener Radioverlag, Wien I., Pestalozziggasse 6/14.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

naznanja, da je začela dne 18. julija t. l. poslovati njena **podružnica v Kočevju** ki bo izvrševala vse vrste bančnih poslov najkulantneje.

Prosimo,

da zahtevate brezplačen proračun v slučaju nabave novih poslovnih knjig.

KNJIGOVEZNICA K. T. D. ertalica in tvorca poslovnih knjig V LJUBLJANI, Kopitarjeva ulica 6/II.

Predno nastopite potovanje

zahtevajte od svoje banke

B. C. I. TRAVELLERS' CHEQUES

Potovalni ček BANKA COMMERCIALE ITALIANA v lirah, franc. frankih, angl. funtih in U. S. dolarjih so najenostavnejše in najsigurnejše sredstvo, da se ob vsakem času in v vsaki deželi lahko razpolaga s svojim denarjem